САЙЛОВЛАРДА ФАОЛ ИШТИРОКИМИЗ — ЎЗ ТАҚДИРИМИЗГА ФАОЛ МУНОСАБАТИМИЗДИР!

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

1999 йил 4 декабр шанба

Сотувда эркин нархда

№ 240 (2278)

Олий Мажлис ва маҳаллий Кенгашларга сайловлар куни

ОҚСАРОЙДА ҚАБУЛ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 3 декабр куни Оқсарой қароргоҳида Миср Араб Республикаси "ал-Азҳар" мажмуасининг шайхи Муҳаммад Саййид Танговийни қабул қилди.

Ўзбекистоннинг Миср билан муносабатлари, айниқса, илмий, маданий соҳалардаги ҳамкорлиги тобора ривожланиб бораётир. Бир неча йилдан буён Ўзбекистон телевидениеси орқали кино усталари ишлаган "Муҳаммадун Расулуллоҳ" фильми намойиш этилмоқда. Ўзбекистонлик ёшлар ушбу мамлакатнинг нуфузли илм даргоҳларида таҳсил оляпти, маданият ва санъат, илм-фан намояндалари, бошқа соҳа ходимлари, сайёҳлар мунтазам равишда ўзаро борди-келди қилиб турибди. Бундай ҳамкорликлар боис халқларимиз ўртасида қадим даврларда қарор топган ришталар ҳозирги кунда янада бойиб, мустаҳкамланиб бормоқда.

Учрашувда Ўзбекистон-Миср муносабатларини янада ривожлантиришга оид ва томонларни қизиқтирган бошқа масалалар муҳокама қилинди.

* * *

Шу куни Президент Ислом Каримов АҚШ Қуролли кучлари Марказий қўмондонлиги бош қўмондони Энтони Зиннини қабул қилди.

Давлатимиз раҳбари Ўзбекистон билан АҚШ ўртасида ҳар томонлама, жумладан, ҳарбий соҳадаги ҳамкорлик ҳам ривожланиб бораётганидан мамнуният изҳор этди.

Айни пайтда ҳарбий соҳадаги икки томонлама алоқаларнинг 1999 йилги натижалари сарҳисоб қилинмоқда. 2000 йил учун эса ҳамкорлик тўғрисидаги янги ҳужжат ишлаб чиқилган. Ислом Каримов имзоланажак бу ҳужжат ҳақида тўхталиб, унинг пишиқ ва пухта тайёрланганини таъкидлади.

Суҳбат чоғида Ўзбекистон Мудофаа вазирлиги билан АҚШ Қуролли кучларининг Марказий қўмондонлиги ўртасидаги ҳамкорлик, шунингдек, икки давлат ўртасида халқаро ташкилотлар доирасидаги ҳарбий ҳамкорликни янада ривожлантириш масалалари муҳокама қилинди.

* * *

Президентимиз юртимизда меҳмон бўлиб турган Корея Республикаси Эксимбанки бошқаруви раиси Ман Ки Янгни ҳам қабул қилди.

Ушбу банк икки мамлакат ҳукуматлари ўртасида эришилган келишувларни ҳаётга татбиқ этишда, корейс компанияларининг Ўзбекистондаги лойиҳаларини амалга оширишда ўзининг молиявий кўмаги билан фаол иштирок этиб келаётир. Куни кеча Тошкентнинг Кўкча даҳасида ишга туширилган улкан тўқимачилик корхонасининг барпо этилишида унинг салмоқли ҳиссаси бор. Эксимбанк ДЭУ, Самсунг каби компанияларнинг Ўзбекистондаги фаолиятини ҳам молиявий жиҳатдан қўллаб-қувватлаяпти.

Президент Ислом Каримов ўтган октябр ойида Сеулга буюрган ташрифи асносида мазкур банк раҳбари билан учрашганида, янги лойиҳалар ҳақида сўз борган эди. Айни пайтда Ман Ки Янг давлатимиз раҳбарининг таклифи билан юртимизга келиб, бу ердаги вазият билан яқиндан танишяпти.

Мулоқот чоғида илгари эришилган келишувларни ҳаётга татбиқ этиш жараёни хусусида сўз борди. Томонлар янги лойиҳалар тузиш бўйича ҳам ўзаро фикрлашиб олдилар.

(ЎзА)

Айни пайтда юртимиздаги ҳар бир сайлов участкасига ташриф буюрган киши эртанги сайлов тадбирларини ўтказиш учун ана шундай қизғин фаолият олиб борилаётганлигининг гувоҳи бўлади.

Даврон АҲМАД олган сурат.

ТАРИХИЙ ВА МАСЪУЛИЯТЛИ ДАМЛАР

Биз мамлакатимиз ҳаётидаги катта воқеа арафасида турибмиз. Эртага — сайлов. Бу кунни, чиндан ҳам, тарихий кун деб атасак бўлади. Ва, бу кунда тегишли сайлов участкаларига бориб, Ватан, халқ ишончига лойиқ номзодларни танлаб, улар учун овозимизни берадиган лаҳзаларни энг масъулиятли, тарихий дамлар деб атасак, зинҳор муболаға бўлмайди.

Мамлакатимиз Олий Мажлиси — қонун чиқарувчи органдир. Бу даргоҳда Ватанимизнинг, истиқлолимизнинг келажагига йўлланма бўладиган қонунлар мажмуаси яратилади. Шу билан бирга, аввал қабул қилинган ҳуқуқий ҳужжатларга давр, тараққиёт талаби билан зарур ўзгартиришлар киритилади. Биз эса, Парламентимиз дунёга келтирган ва такомиллаштирган ана шу қонунлар асосида яшаймиз. Бутун борлиғимиз, фикримиз, меҳнатимиз, ижодимизни ана шу қонунларни бажариш учун бахшида этамиз. Қонунлар — ижтимоий-сиёсий ҳаётда, мамлакат тараққиётида катта куч, муҳим ҳуқуқий-сиёсий дастурлардир. Бинобарин, уларни яратувчилардан ҳам ана шунга яраша кучли салоҳият, малака, тафаккур, куч-ғайрат талаб қилинади. Сайловнинг, депутатликка сайланишнинг ва биз, уларни шу юксак ваколатли органларга сайловчиларнинг олдимизда турган тарихий масъулият ана шу улкан вазифалардан келиб чиқади.

1994 йилнинг 25 декабрида бўлиб ўтган I чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисига сайланган депутатлар корпуси ўз ваколатини якунлаш арафасида турибди. Эътироф этишимиз керакки, ўша биринчи сайловдаёқ халқимиз ўз онги, маънавиятида истиқлол йилларида юз берган туб ўзгаришларни ғоят порлоқ жиҳатлардан намоён қила олди. Бунинг исботи шуки, I чақириқ Парламентимиз депутатлари алоҳида фидойилик билан ишлаб, Ватан, халқ билдирган ишончни тўла-тўкис оқлади. Олий Мажлиснинг ўтган 15 та сессиясида 10 та кодекс, 2 та миллий дастур, 145 та қонун, 452 та қарор қабул қилинди. Амалдаги қонунларга 216 та ўзгартириш ва қўшимчалар киритилди. Шунингдек, 70 та халқаро шартнома ратификация қилинди. Халқаро конвенцияларга қўшилиш тўғрисида 58 та қарор қабул қилинди. Кўриниб турибдики, Парламент юксак даражада самарали ишлади, бу фаолиятнинг мазмуни улкан аҳамиятлидир.

Атиги битта далил келтирайлик. Ўтган Парламентда, масалан, Кадрлар тайёрлаш миллий дастури қабул қилинди. Бу стратегик мазмунли ҳужжатни тайёрлаш учун Президентимиз бошчилигида Олий Мажлис депутатлари беқиёс қизғин ва тинимсиз меҳнат қилди. Ушбу дастур Ўзбекистонда кадрлар тайёрлаш савиясини энг илғор халқаро андозалар даражасига кўтарди, таълим тизимига эътиборни ва бу соҳадаги фаолиятни тубдан ўзгартирди. Биздаги ҳозирги таълим тизимида юз бераётган янгиланишларга наинки қўшни мамлакатлар ҳавас билан қараяпти, балки жаҳондаги энг илғор мамлакатлар ҳам унинг ноёблигини эътироф этмоқда. Мана шу битта сиёсий ҳужжатнинг ўзи ўтган Парламент мустақил Ўзбекистон тараққиёти учун қандай катта ишлар қилганлигини кўрсатиб турибди.

Бугун Ўзбекистон ўз ривожланишининг янги босқичи арафасида турибди. Ўтган сайловдан кейинги 5 йил ичида мамлакат ҳаёти ва одамлар янада ўзгарди. Демократик ва иқтисодий ислоҳотлар ғоятда фаоллашди. Жумладан, ҳозирги сайлов ҳам тамомила бошқача бир шароитда ўтмоқда. Бинобарин, бу сайловда шакллантириладиган янги Парламент моҳият эътибори билан тараққиёт илгари сурган янги тарихий вазифаларни ҳал этади. Биз сайлайдиган депутатлар ҳам ана шу олий талаблар даражасида бўлмоғи керак.

Турган гап, ўтган 5 йил мобайнида халқимизнинг онги ҳам янги поғоналарга кўтарилди, ижтимоий-сиёсий фаоллиги янада ошди. Бўлажак сайлов эса бунинг ўткир бир синовига айланади.

Ҳа, биз — сайловчиларни янада масъулиятли имтиҳон кутаяпти. Бу имтиҳон осон бўлмайди. Сабаби, бу йилги сайловнинг кўлами бошқача. Агар ўтган сайловда фақат ҳокимлик органлари ва иккита сиёсий партия Олий Мажлис депутатлигига ўз номзодларини кўрсатган бўлса, ҳозирги сайловда ҳокимлик органларидан ташқари 5 та сиёсий партия номзодлари, бундан ташқари, сайловчиларнинг ўз ташаббускор гуруҳлари томонидан кўрсатилган юзлаб мустақил номзодлар депутатлик мандати учун курашмоқда. Агар ўтган сайловда 250 та депутатлик ўрни учун 639 нафар номзод қатнашган бўлса, ҳозирги сайловда номзодлар миқдори қарийиб икки баробарга ошди. Яна бир ўзгачалик шундаки, ўтган сайловда айрим округларда фақат бир нафар, бошқа округларда кўпи билан 3 нафаргача номзод кўрсатилган бўлса, бу сайловда айрим сайлов округларида 7 нафаргача номзод рўйхатга олинди. Хуллас, II чақириқ Олий Мажлис сайловида муқобиллик даражаси ниҳоятда юксак. Шу кескин муқобиллик асосида ўз малакаси ва имкониятларини атрофлича чамалаб кўришга мажбур бўлган айрим номзодлар кейинги сайлов курашларидан воз кечди.

Ҳаёт оқими, тараққиётнинг мураккаб суръати киши бошига синовлар келтириб туради. Гоҳида бу синов дамлари ҳал қилувчи аҳамият касб этади. Айниқса, бу синов улкан ижтимоий миқёсда юз берса, яъни сен босадиган қадам, айтадиган сўз, содир этадиган ҳаракат фақат сенинг эмас, балки бутун давлат, бутун жамиятнинг тақдирига, манфаатига таъсир кўрсатишини ҳисобга оладиган бўлсанг, унинг залвори унча-мунча эмаслигини алоҳида ҳис қиласан.

Мамлакатимиз Парламенти ҳамда маҳаллий Кенгашларнинг депутатлигига сайловлар, комил ишонч билан айтиш мумкинки, Ўзбекистоннинг сайлаш ва сайланиш ҳуқуқига эга бўлган ҳар бир фуқароси учун ана шундай улкан ижтимоий аҳамиятли синов дамларидир.

Биз бу синовларнинг моҳиятини чуқур ҳис қилишимиз керак. Ўзимизда гоҳида юз бериб турадиган маҳаллийчилик, уруғ-аймоқчилик, гуруҳбозлик, майда манфаатларга қулчилик каби нохуш иллатларни енгиб, улардан устун келиб, Ватан, истиқлол, фарзандлар келажагини ўйлаб, етти ўлчаб бир кесиб иш тутадиган, қатъий қарор билан сайлов участкаларига борадиган лаҳзалар олдида турибмиз. Бизнинг танловимиз, сайловда берадиган овозимиз шахсий аҳамиятли, ўткинчи бир ҳодиса эмас, балки ижтимоий-тарихий фуқаролик бурчимиздир. Ана шуни унутмасак, бақувват, юксак малакали ялпи Парламентнинг пойдеворини қўйишга ҳар биримиз ўзимизнинг муносиб ҳиссамизни қўшган бўламиз.

М. САФАРОВ.

МИСРЛИК МЕҲМОНЛАР ТАШРИФИ

Мамлакатимизда меҳмон бўлиб турган Мисрдаги "ал-Азҳар" мажмуаси шайхи Муҳаммад Саййид Тантовий бошчилигидаги делегация аъзолари Тошкент Ислом университети мураббий ва талабалари билан учрашди.

Учрашувда мамлакатимиз Бош вазирининг ўринбосари, мазкур университет ректори Ҳ.Кароматов Ўзбекистон билан Миср ўртасидаги ҳамкорлик муносабатлари ҳақида сўзлар экан, Муҳаммад Тантовийнинг мамлакатимизга буюрган ташрифи икки давлат ўртасидаги алоқаларни янада ривожлантиришга хизмат қилажагини таъкидлади.

Мисрлик меҳмон ўлкамизда ислом дунёсига машҳур кўплаб олиму уламолар етишиб чиққанлигини қайд этаркан, мазкур университетда таълим олаётган талабалар ҳам келажакда ўз ота-боболари ишларининг давомчиси бўлажагига умид билдирди. Бунинг учун бу ерда барча қулайликлару имкониятлар етарли эканининг гувоҳи бўлдим, деди у.

Муҳаммад Саййид Тантовий ислом дини ва илми бўйича дунёдаги энг кучли олимлардан бири ҳисобланади. У 15 китобдан иборат Қуръон тафсири муаллифи. 1996 йилдан буён "ал-Азҳар" мажмуаси шайхидир. Бу унвон эгаси Миснинг Бош вазири мақомига эга бўлади.

Учрашувда икки мамлакат илм даргоҳлари ўртасида ўзаро ҳамкорликни ривожлантириш, илмий адабиётлар, ўқув қўлланмалари ва тажриба алмашиш ҳамда ўқитувчиларнинг ташрифларини амалга оширишга келишиб олинди. Муҳаммад Тантовийга Тошкент Ислом университетининг фахрий докторлик унвони берилди. Учрашув якунида Тошкент Ислом университети билан "ал-Азҳар" университети ўртасида ўзаро ҳамкорлик ўрнатиш борасида яхши ният протоколи имзоланди.

"Ал-Азҳар" университети пойтахт Қоҳирада жойлашган бўлиб, дунёдаги энг қадимий таълим маскани ва илм-фан марказларидан ҳисобланади. "Ал-Азҳар" дастлаб масжид сифатида 972 йилда вужудга келган. 988 йилдан эътиборан эса илм даргоҳи сифатида фаолият кўрсата бошлади. Минг йилдан зиёд вақт мобойнида ислом қонунчилиги ва араб тили, шунингдек, тиббиёт, муҳандислик, қишлоқ хўжалиги ва савдо соҳалари бўйича мутахассислар тайёрлаб келади. Тинчлик ва саховат дини бўлган исломни мустаҳкамлаш, унинг инсонийлик ғояларини тарғиб қилиш борасида кўплаб саъй-ҳаракатлар ўтказиб келмоқда. Мусулмон оламида диний экстремизм ва радикализм, диндан ғаразли сиёсий мақсадларда фойдаланишга қарши курашни ўз фаолиятининг асосий мақсади, деб ҳисоблайди. Ҳозир "ал-Азҳар"да 176 минг талаба таҳсил олмоқда. Улар орасида дунёнинг деярли барча давлатларидан вакиллар бор. Бугунги кунда ушбу университетда Ўзбекистондан ҳам 24 нафар талаба таҳсил олмоқда.

Делегация аъзолари шу куни Ўзбекистон Олий Мажлиси ва Ташқи ишлар вазирлигида ҳам бўлди.

(ЎзА)

Улкан ишлар раҳнамоси

Жиззах вилоятининг Мирзачўл тумани марказидаги маданият саройида вилоят барча туманларида истиқомат қилаётган қозоқ миллатига мансуб аҳоли вакилларининг Ўзбекистон Республикаси Президентлиги сайловида Ислом Каримов номзодини қўллаб-қувватлашга бағишланган митинги бўлиб ўтди. Уни қозоқ миллий маданий маркази раҳбари Умурзоқ Тўлбоев очди.

Унда меҳнат фахрийлари — Сарсенбой Есимов, Бегим Сериков, «Нуроний» жамғармаси Мирзачўл тумани бўлими раиси Амирали Абдиров ва бошқалар сўзга чиқиб, ўзбек ва қозоқ халқлари ўртасидаги азалий дўстлик, биродарлик, ҳамжиҳатлик ва ҳамкорлик ришталари тобора мустаҳкамланиб бораётганлигини, бунда Ислом Каримовнинг ҳиссаси беқиёс эканлигини таъкидладилар. Йўлбошчимиз мамлакатимизда миллатлараро тотувликни, тинч ва осуда ҳаётни, юртимиз равнақини таъминлаш йўлида амалга оширилаётган улкан ишларнинг раҳнамосидир.

Митинг қатнашчилари сайловчиларни 2000 йил 9 январ куни Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловида Ислом Каримов номзоди учун овоз беришга чақирдилар.

* * *

Андижонда шаҳар жамоатчилик вакилларининг Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловида Ислом Каримов номзодини қўллаб-қувватлашга бағишланган митинги бўлиб ўтди. Унда сўзга чиққанлар мамлакатимиз халқи, Ватанимиз равнақи, тинчлиги ва осойишталиги, эл-юрт фаровонлиги, иқтисодиётнинг барча жабҳаларида изчиллик билан амалга оширилаётган туб ислоҳотлар бевосита Юртбошимиз номи билан боғлиқ эканини таъкидладилар.

Митинг қатнашчилари бўлажак Президент сайлови кунида Президентимиз Ислом Каримов учун овоз бериш ҳақида сайловчиларга мурожаатнома қабул қилдилар.

* * *

Шу кунларда жойларда кенг жамоатчилик вакилларининг мамлакат Президентлиги сайловида Ислом Каримов номзодини қўллаб-қувватлашга бағишланган митинглари бўлиб ўтмоқда. Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитаси нашриётлар ва матбаа корхоналарининг кўпминг кишилик жамоаси ҳам шу муносабат билан митингга тўпланди. Уни мазкур қўмита раиси Р.Шоғуломов очди.

Митингда сўзга чиққанлар Юртбошимизнинг истиқлолга эришган Ватанимиз мустақиллигини мустаҳкамлаш, унинг жаҳон ҳамжамиятидаги нуфузи ва обрў-эътиборини ошириш, мамлакатимизнинг ички ва ташқи сиёсатини белгилаш, халқимиз тинчлиги ва осойишталигини сақлаш учун кураш, келажаги буюк Ўзбекистонимизни тараққиёт йўлидан бошлашдаги роли беқиёс эканлигини таъкидладилар. Ҳақиқатдан ҳам, ўтган саккиз йилдан кўпроқ вақт мобайнида ривожланиш бобида мамлакатимиз чин маънода асрларга тенг йўлни босиб ўтди. Жумладан, маънавий қадриятларга ҳурмат-эҳтиром билан муносабатда бўлиш, уларни асраб-авайлаш ва ривожлантириш, бебаҳо тарихий меросимизни ҳаётга қайтариш давлат сиёсати даражасига кўтарилди.

Митинг қатнашчилари сайловчиларни Ислом Каримов номзоди учун овоз беришга чақирдилар.

* * *

Бир гуруҳ бандитлар тўдасининг Тошкент вилоятининг Янгиобод аҳоли пункти ҳудудига жиноятқорона бостириб кириб, халқ тинчлиги ва осойишталигига раҳна солмоқчи бўлгани юртдошларимизнинг ёдида. Президентимиз Ислом Каримов раҳнамолигида мамлакатимиз ички ишлар идоралари, мудофаа қўшинлари, кенг жамоатчилик вакилларининг саъй-ҳаракати натижасида ёвуз жангарилар топилди ва йўқ қилиб ташланди.

Бугунги кунда кончилар шаҳрида ҳаёт ўз маромида давом этмоқда. Барча аҳоли юртимизда ҳукм сураётган тинчлик ва осойишталикни, улкан бунёдкорлик ишлари ва турмуш фаровонлигини Юртбошимиз номи билан боғламоқда.

Шу муносабат билан бу ерда мамлакат Президентлиги сайловида Ислом Каримов номзодини қўллаб-қувватлашга бағишлаб ўтказилган митингда ана шу ҳақда гап борди. Митинг қатнашчилари сайловчиларни 2000 йил 9 январ куни бўладиган сайловда фаол иштирок этиб, Ислом Каримов номзодини қўллаб-қувватлашга чақирдилар.

Кимёгарлар шаҳри Чирчиқда ҳам мамлакат Президенти сайловида Ислом Каримов номзодини қўллаб-қувватлашга бағишланган митинг бўлиб ўтди.

(ЎзА)

ХАЛҚАРО НОГИРОНЛАР КУНИГА БАҒИШЛАНДИ

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош ассамблеясининг қарорига биноан 3 декабр Халқаро ногиронлар куни этиб белгиланган. Республикамизнинг барча шаҳар ва туманларида ана шу кунга бағишлаб кенг кўламдаги тадбирлар ўтказилмоқда.

Пойтахтимиздаги Темирйўлчилар маданият саройида Халқаро ногиронлар кунига бағишланган йиғилиш бўлиб ўтди. Ўзбекистон Республикаси ижтимоий таъминот вазири О.Обидов уни очар экан, юртимизда ногиронларни реабилитация қилишга катта эътибор берилаётгани, 1996-2000 йилларга мўлжалланган Давлат дастурига мувофиқ Миллий реабилитация маркази ташкил этилганини таъкидлади. Айни пайтда вилоятларда ҳам шундай марказлар фаолият кўрсатмоқда. Ногиронларга билим бериш, уларни касбга йўналтириш, жисмоний чиниқтириш масалаларига ҳам жиддий эътибор қаратилмоқда.

Тадбирда муҳтож ногиронларга Ўзбекистон Касаба уюшмалари кенгаши федерацияси, Ижтимоий таъминот вазирлиги, турли жамғарма ва ташкилотлар номидан совғалар топширилди.

Учрашув Ўзбекистон санъаткорларининг хайрия концерти билан якунланди.

(ЎзА)

МАРКАЗИЙ САЙЛОВ КОМИССИЯСИДА

Мамлакатимизга бўлажак сайловларда кузатувчи сифатида иштирок этиш учун кўпгина хорижий давлатлар ҳамда халқаро ташкилотлардан вакиллар ташриф буюрди. Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссиясида 15 давлат ва 7 халқаро ташкилотдан келган кузатувчилар билан учрашув бўлди. Унда комиссия раиси Н.Комилов меҳмонларга бўлажак сайловларнинг мустақил Ватанимиз ва унинг халқи келажаги учун муҳим ижтимоий-сиёсий, иқтисодий, маданий ҳамда маънавий аҳамиятга эга бўлган воқеа эканини таъкидлади.

Учрашувда Ўзбекистон Республикаси Президенти ва Олий Мажлис сайловига баб-баравар ҳозирлик кўрилаётгани, мамлакатимиз ҳудудида Олий Мажлисга сайлов ўтказувчи 250 сайлов округи ва 8 мингга яқин сайлов участкаси фаолият кўрсатаётгани қайд этилди.

Бу йилги сайловнинг аввалгиларидан тубдан фарқи шундаки, унга Марказий сайлов комиссияси барвақт тайёргарлик кўрди. Мамлакатимизда фаолият кўрсатаётган бешта сиёсий партия, ҳокимият вакиллик органлари ва сайловчиларнинг ташаббус гуруҳларидан Олий Мажлис депутатлигига 1242 номзод рўйхатга олинди. Сайловолди ташвиқотида қатнашаётган депутатликка номзодларга қонунда белгиланган тартибда оммавий ахборот воситаларидан фойдаланишда ҳамда уларнинг ўз сайловчилари билан йиғилишлар, сайловчилар учун қулай бўлган бошқа шаклдаги учрашувларни ўтказишда тенг ҳуқуқ ва имконият яратилди. Бу эса ўз навбатида сайловнинг адолат тамойилларига қатъий риоя этган ҳолда эркин демократик тарзда уюшқоқлик билан юқори савияда ўтказилишини таъминлайди.

Айни пайтда сайловларга тайёргарлик кўриш ва сайлов жараёнида бевосита кузатувчилар, жумладан, хорижий давлат ва халқаро ташкилотларнинг кузатувчилари учун ҳам барча шарт-шароит яратилган. Бу ишни ташкил этишда ошкоралик, демократия принципларига қатъий риоя этилмоқда.

Афсуски, учрашувда таъкидланганидек, мамлакатимизда бўлажак сайловларга тайёргарлик жараёнига баҳо беришда айрим халқаро ташкилотлар вакиллари фаолиятида доим ҳам ҳаққонийлик ва холислик етишмаяпти. Ваҳоланки, Олий Мажлисга сайловлар амалдаги сайлов тўғрисидаги қонунлар, хусусан, "Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисига сайлов тўғрисида"ги Қонун талабларига қатъий риоя этилган ҳолда ўтказилаётир.

Учрашувда халқаро кузатувчиларнинг саволларига атрофлича жавоб қайтарилди.

Т. БОТИРБЕКОВ, ЎзА мухбири.

МУҲТАРАМ САЙЛОВЧИ!

Олий Мажлис ҳамда халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар Кенгашлари депутатлигига сайловлар куни овоз беришда сайлов бюллетенларини тўлдириш энг масъулиятли дамлар эканлигини унутманг.

Бюллетенларни тўғри тўлдириш йўли қандай?

Сайлов участкасига келиб, сайлов бюллетенини олганингиздан кейин яширин овоз бериш кабинасига (хонасига) кириб, бюллетенларга тегишли белгилар қўйишингиз шарт. Шуни билиш жоизки, сайлов бюллетенига мазкур округдан овозга қўйилаётган барча депутатликка номзодларнинг фамилияси, исми, отасининг исми алифбо тартибида киритилиб, туғилган йили, партияга мансублиги, эгаллаб турган лавозими (машғулотининг тури) ва уларни депутатликка номзод этиб кўрсатган органнинг номи қайд этилган бўлади.

Сайлов бюллетени ўзингиз қарши овоз бераётган номзодларнинг фамилияларини ўчириш йўли билан тўлдирилади. Қонуннинг ана шу талабидан келиб чиқиб, Сиз бюллетенда ўзингиз ёқлаб овоз бераётган битта номзоднинг фамилиясини қолдиришингиз лозим.

Агар Сиз бюллетендаги барча фамилияларни ўчирсангиз, у ҳолда мазкур округ бўйича кўрсатилган депутатликка номзодларнинг ҳаммасига қарши овоз берган бўласиз.

Агар бюллетенда иккита ёки ундан ортиқ номзоднинг фамилияси ўчирилмай қолдирилган бўлса, Сизнинг бюллетенингиз ҳақиқий эмас деб топилади, яъни овозларни санаб чиқиш чоғида Сизнинг овозингиз ҳисобга олинмайди.

Шу нарсани ҳам ёдда тутиш жоизки, сайловчи томонидан бюллетенга қўшимча равишда ёзилган бошқа шахсларнинг фамилиялари ёки бошқа ҳар қандай ёзувларни участка сайлов комиссияси эътиборга олмайди.

Қонуннинг ана шу нормаларини билиш ва уларга оғишмай риоя этиш ҳар бир сайловчига овоз бериш куни ўзининг сайловга доир конституциявий ҳуқуқини тўла-тўкис амалга ошириш имконини беради.

ОЗОД ВА ОБОД КЕЛАЖАК

ЭЛПАРВАРНИ ЭЛ АЛҚАР

Пойтахтимизнинг Мирзо Улуғбек туманидаги «Тракторсозлар» маданият саройида кўплаб маданий-маърифий, ижтимоий-сиёсий тадбирлар бўлиб ўтган. Уларда шаҳар аҳли санъатга, маданият-маърифатга мойиллигини, ижтимоий-сиёсий воқеаларга муносабатларини ифода этганлар. Лекин бу галги тадбир аввалгиларидан ўзгача мазмунга эга. Шу боис бино янада кўркамроқ, гўзалроқ бўлгандек, салобати ҳам ошгандек. Унинг пештоқидаги «Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисига сайлов ўтказувчи 7-«Тракторсозлар» сайлов округи» ёзуви «Буюк Ипак йўли» кўчасидан ўтаётган ҳар бир йўловчининг эътиборини тортмай қолмайди. Шаҳарча аҳли сайлов округидан ўзларини қизиқтирган саволларга жавоб излайди, номзодларнинг ҳаёти ва фаолияти билан танишади.

Округда сайловларга тайёргарлик ишлари ниҳоясига етди. Номзодлар рўйхатга олингач, меҳнат жамоаларида тарғибот-ташвиқот ишлари бошлаб юборилди. Ўтказилган учрашувларда, суҳбатларда сайловчилар номзодларнинг ҳаракат дастурлари, мақсад ва режалари билан яқиндан танишдилар.

Хоналарнинг рисоладагидек жиҳозлангани, номзодларнинг суратлари, таржимаи ҳоли ёзилган плакатларнинг тартиб билан жойлаштирилгани, сайловчиларнинг тўлиқ рўйхатга олингани, умуман, сайловга доир тартиб-қоидалар билан таништирувчи ҳужжатларнинг тахт қилиб қўйилганлиги эътиборга лойиқ.

— Овоз бериш учун таклиф қоғозлари белгиланган муддатларда сайловчиларга тарқатилди, — дейди сайлов комиссияси аъзоси Дилором Абдураҳмонова. — Яширин овоз бериш кабиналари тайёр. Бюллетенлар қандай тўлдирилиши ҳақида сайловчилар билан суҳбатлар уюштирилди. Ўйлайманки, барча участкаларимизда сайловлар юқори савияда ва уюшқоқлик билан ўтади.

Мазкур округга қарашли 136-сайлов участкаси айнан шу бинода жойлашган. Комиссия раиси Анатолий Управителев, унинг муовини Саодат Ҳамидова, котиби Лариса Ким сайлов участкасида сиёсий тадбирнинг намунали ўтиши учун ҳамма чора-тадбирларни кўришди. Сайлов участкасида 1703 нафар сайловчи рўйхатга олинган. Уларнинг 114 нафари биринчи бор овоз бериш ҳуқуқига эга бўлган йигит-қизлардир.

Биз борганда, сайлов участкаси гавжум эди. Кимдир номзодлар билан янада яқинроқ танишиш мақсадида плакатлар ёнида бўлса, бошқа биров тегишли ҳужжатларни қандай тўлдириш қоидаларини ўрганаяпти.

— Мен мамлакатимизнинг нурли келажагини айнан шу сайловларнинг натижасида кўраман, — дейди сайловчи Салима Исоқова. — Чунки эртанги тараққиётимиз кўп жиҳатдан халқ вакилларининг саъй-ҳаракатларига боғлиқ. Шу боис ишончимизни қозона олган, элу юрт дардини ҳис этган ва шу дард билан яшаётган номзодлар учун овоз бермоқчиман.

Суҳбатга яна бир сайловчи — Гўзал Назарова қўшилди:

—Округимиздан бир мандатга беш нафар номзоднинг рўйхатга олингани мамлакатимизда демократия ва ошкоралик сари дадил қадам ташланаётганлигининг белгисидир. Халқнинг сўзи ҳамиша ҳақ сўз бўлиб келган. Демак, сайлов куни халқ ўз сўзини айтади.

Сайлов округининг ҳар бир участкасида ишчанлик, уюшқоқлик руҳини кузатдик. Бундай байрамона кайфият сайлов кунида ҳам давом этишига шубҳа йўқ.

Абдурасул САТТОРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Сайлов! Бугунги кунда бу сўз юртдошларимиз онгида ўзгача маъно касб этмоқда. Эндиликда ҳар бир сайловчи ўзи овоз бераётган номзоднинг нималарга қодир эканлиги-ю, келгусида эл-юрт учун қандай фойдали ишлар қила олишини тасаввур этади. Шу боис ҳам, айни кунларда мамлакатимизнинг қай гўшасида бўлманг, ушбу суратларда кўриб турганингиздек, қизғин баҳс-мунозараларнинг гувоҳи бўласиз. Зеро, муносиб номзодларга овоз бериш — ҳар биримизнинг зиммамиздаги масъулиятли ишдир.

Кишиларнинг ўз келажигига бефарқ эмаслигини кўриб, кўнглингиз кўтарилади.

И. ХЎЖАЕВ, С. ЗУФАРОВ
(ЎзА) олган суратлар.

БИР ОИЛАДА...

Сайловларда етти киши иштирок этамиз. Турмуш ўртоғим, икки ўғлим, келинларим ва қизим. Шу сабабли оила бошлиғи сифатида алоҳида масъулият ҳис этаяпман. Мустақил юртнинг эркин фуқароси сифатида сайловларда фаол иштирок этиш барчамизга завқу ғурур бағишлайди.

Бу йилги сайловларнинг ошкоралик, адолатлилик ва қонун доирасида ўтказилаётганлиги бизга жуда маъқул. Депутатликка номзодларнинг ҳар бир округда беш, олтитадан, баъзи жойларда ундан ҳам кўпроқ эканлигини айтмайсизми? Сайлов куни улар орасидан энг муносибларига овоз берамиз. Бу, албатта, сайловчиларга катта ишонч ва имконият.

Биз рафиқам Гулчеҳра Тиллаева билан кўп сайловларни кўрганмиз. Ўғилларим ва келинларим эса илк бора аввалги сайловларда овоз беришган. Аммо қизим — тиббиёт билим юрти талабаси Зебохон бу йил сайловларда биринчи марта қатнашади. Шу сабабли унга ҳозирги сайловларнинг афзалликлари, унда иштирок этиш тартибларини яхшилаб тушунтирдик. «Сен сайловларда ўзингнинг келажагинг,бахт-саодатинг учун ҳам овоз берган бўласан», дедик Зебохонга. У бизни тушунди. Депутатликка номзодларнинг дастурлари билан яқиндан танишганлигини, келгусида «Фидокорлар» сафида бўлиш истаги борлигини айтди.

Яна бир гап. Оиламиз даврасида сайлов куни ҳам ким қайси номзодга овоз бериш истагида эканлиги ҳақида кенгашиб олдик. Ҳаммамизнинг бу борада ўз мустақил фикримиз борлиги маълум бўлди. Масалан, рафиқам билан мен Олий Мажлисга, вилоят, туман ҳамда шаҳар Кенгашларига кўрсатилган номзодлар орасидан қишлоқ хўжалигидаги ислоҳотларни чуқурлаштиришга асосий эътиборни қаратадиганига овоз бермоқчимиз.

Мустақил фикрлилик, сайловчилар хоҳиш-иродасига ҳурмат бугунги куннинг руҳи. Ахир шахс эркинлиги, овоз бериш эркинлиги дегани шу эмасми? Фарзандларимиз, ёшларимиз мустақил фикрли, кенг мулоҳазали баркамол инсонлар бўлиб етишаётганидан фақат қувонмоқ керак. Энг муҳими, бизнинг ватанпарварлик, эл-юрт бахт-саодати йўлида астойдил меҳнат қилиш истакларимиз умумийдир.

Бир сўз билан айтганда, бугунги сайловларда ўзимиз истаган номзодларга овоз берамиз. Бундай адолатли, халқпарвар жамият аъзоси эканлигимизга шукроналар айтиб, ўзимизнинг фуқаролик, ватанпарварлик бурчимизни адо этамиз.

Раҳим ОТАЖОНОВ,
Урганч туманидаги «Истиқбол» жамоа хўжалиги аъзоси.

ЯКДИЛЛИК

Мамлакатимизда юз бераётган ижтимоий-иқтисодий янгиланишлар, жамиятда ҳукмрон бўлган тинчлик, фаровонлик, осойишталик ва барқарорлик, жаҳон сиёсат майдонида Ўзбекистоннинг тенг ҳамроҳ сифатида эътироф этилиши... буларнинг барчаси Президентимиз Ислом Каримов номи билан боғлиқдир. Наманган шаҳрида ўтказилган митингда билдирилган фикрлардан келиб чиқадиган хулоса шу. Шаҳар аҳли Ўзбекистон Республикаси Президентлигига рўйхатга олинган давлатимиз раҳбари номзодини қўллаб-қувватлаш учун Алишер Навоий номидаги вилоят театри биносига тўпланди.

Йиғилганлар давлат раҳбари сайлови янги аср бошидаги энг муҳим воқеа бўлиб, мамлакатимиз ҳаётининг кейинги тараққиётини белгилаб беришини қайд этишди. Ислом Каримовга овоз берсак, тинч келажак, демократлаштириш ва фаровонликнинг янада ривожланиши учун овоз берган бўламиз. Биз ўз ҳаётимизни Президентимизга ишониб топширамиз, дейишди митинг қатнашчилари.

Митингда вилоятнинг барча аҳолисига 2000 йил 9 январ куни бўладиган Президент сайловида ҳозирги Президент Ислом Каримов номзодини қўллаб-қувватлашга даъват этувчи мурожаатнома қабул қилинди.

Н. ХЎЖАЕВА,
ЎзА мухбири.

ХОРИЖДАГИ ФУҚАРОЛАРИМИЗ ҲАМ ҚАТНАШАДИЛАР

Эртага — Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ва маҳаллий Кенгашларга сайловлар куни. Давлатимизнинг ҳар бир фуқароси депутатликка муносиб, деб ҳисоблаган кишисига овоз беради.

Ушбу муҳим тадбирда ҳозирда хорижда яшаётган Ўзбекистон фуқаролари ҳам иштирок этадилар. Улар қаторига Ўзбекистон Республикасининг хорижий ваколатхоналари ходимлари, уларнинг оила аъзолари ҳамда сайлов кунигача балоғат ёшига етган фарзандлари киради. Сайловчилар орасида шу кунларда иш юзасидан қисқа муддатли хорижий сафарда юрган юртдошларимиз ҳам бор. Сайлов бюллетенларини «Умид» жамғармаси йўлланмаси билан хорижий университетларда таҳсил олаётган талабаларимиз ҳам оладилар.

Республикамизнинг элчихона ва консулхоналари мавжуд бўлган хорижий мамлакатларнинг қирқдан ортиқ шаҳарларида сайлов участкалари ташкил этилган. Сайлов бюллетенлари айни пайтда кўплаб ватандошларимиз истиқомат қилаётган АҚШ, Корея, Буюк Британия, Россия Федерациясига юборилди.

Ўзбекистон Республикасининг хорижий ваколатхоналарида бўлажак сайловларга тайёргарлик ишлари депутатликка номзодларни рўйхатга олиш кунлариданоқ бошланди. Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги мамлакатимизнинг барча элчихона ҳамда консулхоналарига сайловлар учун махсус тайёрланган брошюралар, сайловда қатнашиш рухсат этилган бешта партиянинг сайловолди дастурлари, шунингдек бўлажак сайловларга бағишланган плакатларни олдиндан юборган. Ҳар бир сайловчи ўзи овоз берадиган округда рўйхатдан ўтган номзодларнинг сайловолди дастури ва таржимаи ҳоли билан танишиш имконига эга бўлди. Бундан ташқари, барча хорижий дипломатик ваколатхоналарда республикамизнинг бугунги кунини акс эттирувчи, мамлакат ташқи ва ички сиёсати, унинг мустақиллик йилларида эришган ютуқлари тўғрисида маълумот берувчи кўргазмалар ташкил этилди.

Ўзбекистон Республикасининг мамлакат ташқарисида юрган ҳеч қайси фуқароси эътибордан четда қолгани йўқ, деярли барча ватандошларимиз ўзларининг конституциявий ҳуқуқларидан фойдаланишга, яъни ўзлари танлаган номзодга овоз бериш имконига эга бўладилар.

Лайло АЗИЗОВА,
«Жаҳон» АА.

Шломо БОРОХОВ:

«ИЛГАРИ ҲАМ САЙЛОВЛАРДА ҚАТНАШГАНМАН, ЛЕКИН УЛАР БОШҚАЧА ЭДИ...»

Ўзбекистондаги сайловларни кузатиш мақсадида халқаро ва хорижий ташкилотлар вакиллари республикамиз пойтахтига кела бошладилар. Куни кеча Исроил давлатининг саноатни ривожлантириш банки бошқарув Кенгаши раиси Шломо Борохов «Ўзбекистон ҳаво йўллари» авиакомпанияси рейси билан Тошкентга ташриф буюрди. «Жаҳон» ахборот агентлиги мухбири у билан учрашиб, ўзининг Ўзбекистонда бўлажак сайловларда кузатувчи сифатидаги роли тўғрисида фикрлари билан ўртоқлашишни сўради.

– Мен Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисига сайловларда расмий кузатувчи сифатида иштирок этиш тўғрисидаги таклифга бажонидил рози бўлдим. Чунки мен шу ерда туғилганман, бундан 26 йил илгари бошқа мамлакатга кўчиб кетганман. Мен илгарилари ҳам сайловларда қатнашганман, лекин у пайтлар ягона партияли тизим мавжуд бўлиб, нима бўлиши олдиндан белгилаб қўйилар эди.

Ҳозир эса мустақил Ўзбекистонда депутатлик мандатига эга бўлиш ҳуқуқи учун бешта партия ва мустақил номзодлар кураш олиб бормоқда... Бу Ўзбекистон учун жуда катта ўсиш. Ва умид қиламанки, сайловлар очиқ демократик муҳитда ўтади.

Менинг фикримча, Ўзбекистон МДҲ давлатлари орасида пухта ва изчил иқтисодий ислоҳотлар олиб бораётган ягона давлатдир ва мен буни бир неча бор, шунингдек, яқинда ёзиб тугатган китобимда ҳам таъкидлаганман. Республикада хусусийлаштириш жараёни ҳам маромида амалга оширилмоқда, унинг натижасида эса корхоналар янги технологияларга эга бўляпти, уларнинг техник жиҳозлари янгиланяпти.

Ўйлайманки, вақти келиб Ўзбекистон ўтиш даврига хос иқтисодий қийинчиликларни енгиб ўтишга муваффақ бўлади. Чунки бизнесни ривожлантириш учун зарур имкониятларга, давлатда мувозанат ва барқарорликни таъминлайдиган кучли марказлашган ҳокимиятга эга бўлган мамлакат жадал суратларда чинакам иқтисодий мустақилликка эришиши мумкин.

«Жаҳон» АА.

МЕН УЧУН АЗИЗ ВАТАН

Боболарим Ўзбекистон дея аталмиш бу жаннатмакон юртга ўтган асрда кўчиб келишган. Мен уларнинг тўртинчи авлодиман. Шу Ватан тупроғига киндик қоним тўкилган. Унинг ҳар бир қарич ери мен учун ҳам азиз. Айни кунда Қуролли Кучларимиз сафида йигитлик бурчимни ўтамоқдаман.

5 декабр куни сайловда биз аскарлар ҳам фаол қатнашамиз. Ватан, халқ манфаатларига хизмат қилишга қодир бўлган номзодларга овоз берамиз.

Антон БЕЛИХ,
оддий аскар.

ТЕРАН ФИКР ТАНТАНА ҚИЛАДИ

Сиёсатга қизиқувчанликни, тўғриси, менда Мустақиллик шакллантирди, тарбиялади. Аниқроқ айтганда, шўро даврида сиёсатга қизиқиш сиёсатбозликка айланиб кетган эди. Бу гапнинг замирида мансабпарастликми, шахсий манфаатдорликми турарди-да. Гарчи ёш бўлсам ҳам, ҳали каттакон давраларни кўрган бўлмасам ҳам фаҳмлаганманки, Кремлдан болалаган таниш-билишчилик, оғайнигарчилик ҳамда порахўрлик иллатлари бизнинг қишлоқларимизни ҳам қамраб ола бошлаган эди.

Фикримиз бугун мутлақо бошқача. Сиёсат доҳийларга сиғиниш дегани эмас экан. Энг муҳими, одамларимиз бу ҳақиқатни англаб, тушуниб бормоқда.

Дилимдаги бу гаплар тилимга чиқмоғига Олий Мажлис депутатлигига сайлов ўтказувчи округ сайлов комиссияларидан бирига раис бўлиб ишлаётганим туртки бўлди.

Округимиздан Олий Мажлис депутатлигига 4 кишининг номзоди кўрсатилган. Илгари, шўро замонида депутатликка битта одамнинг номзоди кўрсатилардию, хоҳласанг ҳам, хоҳламасанг ҳам уни сайлаш лозим эди. Кремлча манфаатдорлик шунга мажбур этарди.

Энди тамомила бошқача бўляпти. Номзодлар кўп бўлгани, фикрлар, дастурлар хилма-хил бўлгани билан сайловолди учрашувларимиз фавқулодда самимий, фойдали тарзда ўтди. Одамларга танлаш, ўйлаш имконияти берилди. Лекин ўзлари учун Ўзбекистондан бўлак Ватан йўқлигини тушунган, ҳурматли Президентимизнинг йўлини тўғри, адолатли деб тасаввур этаётган одамларимиз тарафкашликларга, шахсий ҳис-ҳаяжонларга берилмадилар. Ва босиқлик, мулоҳазакорлик, оқиллик билан, ким учун овоз бермоғим керак, деган саволга ўзларича жавоб ҳозирладилар.

Энди ташкилий ишларимиз ҳақида: 30 та участкамиз сайлов кунига барча тайёргарликларни жойига қўйиб келди. Таклифномалар ҳамма сайловчилар қўлига етказилди. Сайлов бюллетенлари тахт. Барча номзодларнинг кузатувчиларига гувоҳномалар бериб чиқилди. Ишончим комилки, 50 минг атрофидаги сайловчиларимиз сайлов куни сиёсий фаолликларини яна бир бор намойиш қиладилар.

Усмон АШУРОВ,
Олий Мажлисга сайлов ўтказувчи 143-округ сайлов комиссияси раиси.
Сурхондарё вилояти.

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 7 йиллигига

ИНСОН МАНФААТЛАРИ – ЭНГ УЛУҒ МАҚСАД

Мустақил Ўзбекистоннинг 1992 йил 8 декабрда қабул қилинган Конституцияси халқимизнинг асрлар давомида адолатли давлат, фаровон жамият ва эркин ҳаёт барпо этиш орзусини рўёбга чиқарган, шундай давлат, жамият ва эркин ҳаётни ўзида мужассамлантирган, унинг шакли ва маънавий қиёфасини кўрсатиб берган, жамият аъзоси — инсоннинг манфаатларини ўзида мустаҳкамлаган, уларни давлат манфаатларидан устун деб билган, ҳар қандай тараққиёт учун гаров бўлган тинчлик ва барқарорлик тамойилларини белгилаб берган асосий ҳуқуқий пойдевордир. Шу сифатларга кўра Конституциямизни ҳар қанча улуғласак, уни муқаддас ҳужжат сифатида ҳар қанча таърифласак арзийди.

Конституция — мамлакатимизда инсон ҳуқуқларини таъминлашнинг асосий кафолатидир. Унинг барча моддалари ана шу ғоя билан суғорилган.

Конституцияда давлат халқнинг иродасини ифода этиши мустаҳкамлаб қўйилган. Унинг 2-моддасида «Давлат халқ иродасини ифода этиб, унинг манфаатларига хизмат қилади. Давлат органлари ва мансабдор шахслар жамият ва фуқаролар олдида масъулдирлар» дейилади.

Конституциянинг 13-моддасига биноан «Ўзбекистон Республикасида демократия умуинсоний принципларга асосланади, уларга кўра инсон, унинг ҳаёти, эркинлиги, шаъни, қадр-қиммати ва бошқа дахлсиз ҳуқуқлари олий қадрият ҳисобланади».

Мамлакатимиз мустақиллигининг дастлабки йилларидан бошлабоқ инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилишга қаратилган қатор янги демократик қадамлар қўйилди. Жумладан, Конституциявий суд, Олий Мажлиснинг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (Омбудсман) институти жорий қилинди ва уларнинг ҳуқуқий ҳолатлари алоҳида қонунлар билан белгилаб берилди. Инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикасининг миллий маркази ташкил этилди.

Фуқароларнинг конституциявий ҳуқуқларини амалга ошириш, кафолатлаш ва ҳимоя қилишга қаратилган «Фуқаролар соғлиғини сақлаш тўғрисида», «Муаллифлик ҳуқуқи ва турдош ҳуқуқлар тўғрисида», «Сиёсий партиялар тўғрисида», «Нотариат тўғрисида», «Адвокатура тўғрисида», «Давлат уй-жой сиёсатининг асослари тўғрисида», «Ахборот олиш кафолатлари ва эркинлиги тўғрисида», «Таълим тўғрисида», «Виждон эркинлиги ва диний ташкилотлар тўғрисида» (янги таҳрири), «Адвокатлик фаолиятининг кафолатлари ва адвокатларнинг ижтимоий ҳимояси тўғрисида», «Нодавлат нотижорат ташкилотлар тўғрисида» каби қатор қонунлар қабул қилинди.

Кейинги йилларда қабул қилинган Меҳнат, Фуқаролик, Уй-жой ва Оила кодекслари инсон ҳуқуқлари ва эркинликларининг, жамиятимиз демократия йўлида олға боришининг муҳим кафолатлари ҳисобланади. Бу кодекслар инсоннинг давлат билан ўзаро муносабатларида инсон манфаатлари устуворлигини ижтимоий ҳаётимизда қарор топлиришга хизмат қилмоқда. Вазирлар Маҳкамаси томонидан 1999 йил 10 июнда қабул қилинган «Ўзбекистон Республикаси Президентининг Олий Мажлис XIV сессиясидаги маърузаси асосий қоидаларини амалга ошириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарор инсон манфаатларини ҳимоя қилиш бундан кейин ҳам ҳукуматимизнинг диққат марказида эканлигидан далолат бериб турибди.

Ушбу қарор билан XXI асрнинг дастлабки йилларида ислоҳотларни чуқурлаштириш ва жамиятни янгилашнинг асосий устувор йўналишларини амалга ошириш дастурлари ва жамият ҳаётининг сиёсий, иқтисодий ва маънавий соҳаларида ислоҳотларни амалга ошириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар белгилаб берилди.

Албатта, қонунлар қабул қилиш, чора-тадбирлар белгилаш билангина иш битмайди. Ҳамма гап уларни амалга ошириш, ҳаётга татбиқ қилишдадир. Шунинг учун инсон манфаатлари йўлида қабул қилинаётган қонунлар ва қарорларнинг амалга оширилиши барча давлат органлари, жамоат бирлашмалари, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари, мансабдор шахслар, қўйингки, барча фуқароларимиз фаолиятининг дастуриламали бўлиши лозим.

Конституциянинг 7-моддасига мувофиқ Ўзбекистон Республикасида давлат ҳокимияти халқ манфаатини кўзлаб амалга оширилади. Конституциянинг 19-моддасига кўра Ўзбекистон Республикаси фуқароси ва давлат бир-бирига нисбатан бўлган ҳуқуқлари ва бурчлари билан ўзаро боғлиқдирлар. Фуқароларнинг Конституция ва қонунларда мустаҳкамлаб қўйилган ҳуқуқ ва эркинликлари дахлсиздир, улардан суд қарорисиз маҳрум этиш ёки уларни чеклаб қўйишга ҳеч ким ҳақли эмас.

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 44-моддасига биноан ҳар бир шахсга ўз ҳуқуқ ва эркинликларини суд орқали ҳимоя қилиш, давлат органлари, мансабдор шахслар, жамоат бирлашмаларининг ғайриқонуний хатти-ҳаракатлари устидан судга шикоят қилиш ҳуқуқи кафолатланади. Бу конституциявий қоида суднинг жамият ва давлат ҳаётида тутган ролини анча оширади, инсон ҳуқуқлари ва эркинликларини ҳимоя қилиш юзасидан унинг зиммасига муҳим вазифа юклайди. Шу боис Конституцияга оғишмай риоя этиш ва унинг бевосита амал қилишини таъминлаш судьяларнинг асосий вазифаларидан бири бўлмоғи лозим.

Инсон ҳуқуқлари ва эркинликларини суд орқали ҳимоя қилиш механизмида Конституциявий суд алоҳида ўрин тутади. Унинг ваколатлари Конституциянинг 109-моддасида белгилаб берилган. Унга кўра Конституциявий суд:

«1. Қонунларнинг ва Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси қабул қилган бошқа ҳужжатларнинг, Ўзбекистон Республикаси Президенти фармонларининг, Ҳукумат қарорларининг, давлат ҳокимияти маҳаллий органлари қарорларининг, Ўзбекистон Республикаси давлатлараро шартномаларининг ва бошқа мажбуриятларининг Ўзбекистон Республикаси Конституциясига мослигини аниқлайди;

2. Қорақалпоғистон Республикасининг Конституцияси Ўзбекистон Республикасининг Конституциясига, Қорақалпоғистон Республикасининг қонунлари Ўзбекистон Республикасининг қонунларига мувофиқлиги тўғрисида хулоса беради;

3. Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси ва қонунларининг нормаларига шарҳ беради;

4. Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси ва қонунлари билан берилган ваколат доирасида бошқа ишларни ҳам кўриб чиқади».

Конституциявий судга масала унинг ана шу ваколатлари доирасидагина киритилиши мумкин. Унинг ваколатлари доирасига кирмайдиган ишлар Конституциявий суд томонидан кўриб чиқилиши мумкин эмас. Муштарийларда Конституциявий судга ҳамма ҳам масала киритиш ҳуқуқига эгами, деган савол туғилиши табиий. Йўқ, ҳамма ҳам бундай ҳуқуққа эга эмас. «Ўзбекистон Республикаси Конституциявий суди тўғрисида»ги Қонуннинг 19-моддасига мувофиқ Олий Мажлис, Ўзбекистон Республикаси Президенти, Олий Мажлис Раиси, Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси, Олий Мажлис депутатлари умумий таркибининг камида тўртдан бир қисмидан иборат депутатлар гуруҳи, Ўзбекистон Республикаси Олий судининг Раиси, Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик судининг Раиси ва Бош прокурори Конституциявий судда кўриб чиқиш учун масалалар киритиш ҳуқуқига эгадирлар. Масала Конституциявий суднинг камида уч судьяси ташаббуси билан ҳам киритилиши мумкин.

Баъзи хорижий давлатларнинг, масалан, Германия Федератив Республикасининг ҳуқуқий тажрибасида Конституциявий судга масала киритиш ҳуқуқи фуқароларга ҳам берилган. Бу давлатларнинг фуқаролари ўзларининг ҳуқуқларини қайси бир қонун бузаётган ва бу қонун Конституцияга зид деб билсалар, Конституциявий судга масала киритиш ҳуқуқига эгадирлар. Уларда бундай шикоят конституциявий шикоят деб юритилади.

Юртбошимиз Олий Мажлиснинг XIV сессиясида сўзлаган маърузаларида кўрсатиб ўтганларидек, суд тизимини ислоҳ қилиш, аввало, судьяларнинг чинакам мустақиллигини таъминлашга қаратилган бўлсагина, судни жазоловчи орган деб биладиган одам судга ўз ҳуқуқлари ва эркинликларини, манфаатларини ҳимоя қилиши лозим бўлган орган сифатида мурожаат қиладиган бўлади. Ана шундагина суд ҳокимиятнинг ҳақиқий мустақил учинчи тармоғига айланади. Шу муносабат билан ва юртбошимизнинг «Инсон ҳуқуқлари ва эркинликларини ҳимоя қилиш масалаларида суд органлари ва энг аввало, Конституциявий суд қатъий позицияда турмоғи лозим» деган кўрсатмалари асосида фуқароларга ҳам Конституциявий судга масала киритиш ҳуқуқининг берилиши инсон ҳуқуқларини кафолатли ҳимоя қилишнинг яна бир воситаси, демократик институтлар ривожланишининг муҳим шакли бўлар эди.

Фуқароларнинг мурожаатлари ҳар қандай давлат органининг, мансабдор шахснинг, шу жумладан Конституциявий суднинг ҳам диққат марказида бўлиши лозимлигини ҳисобга олган ҳолда Ўзбекистон Республикаси Конституциявий судида «Фуқароларнинг мурожаатлари билан ишлаш тўғрисида Низом» тайёрланган ва тасдиқланган. Низомга кўра ушбу мурожаатларни Конституциявий суд ваколатига таалluқлилигига қараб икки гуруҳга ажратиш мумкин:

1. Конституциявий судга тааллуқли бўлмаган мурожаатлар.

2. Конституциявий судга тааллуқли бўлган мурожаатлар.

Биринчи гуруҳдаги мурожаатлар Конституциявий суд ходимлари томонидан ўрганиб чиқилади. Улар «Фуқароларнинг мурожаатлари тўғрисида»ги Қонунга биноан олинган кундан эътиборан беш кунлик муддатдан кечиктирмай тааллуқлилиги бўйича тегишли давлат органига юборилади ва бу ҳақда мурожаат муаллифига хабар берилади.

Иккинчи гуруҳдаги мурожаатлар, яъни уларда қонунлар ёки Олий Мажлис қабул қилган бошқа ҳужжатлар, Президент фармонлари, ҳукуматнинг ва маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг қарорлари, Ўзбекистон Республикасининг давлатлараро шартномалар билан олган ёки бошқа мажбуриятлари Конституцияга мос эмаслиги тўғрисида, Қорақалпоғистон Республикасининг Конституцияси Ўзбекистон Республикаси Конституциясига ёки Қорақалпоғистон Республикасининг қонунлари Ўзбекистон Республикасининг қонунларига номувофиқлиги тўғрисидаги маълумотлар, Конституция ёки қонунларнинг нормаларига шарҳ бериш тўғрисидаги сўров акс этган бўлса, Конституциявий суд судьялари томонидан ўрганиб чиқилади ва бундай ўрганиш натижаларига кўра судьялар ташаббуси билан Конституциявий суд мажлисларига киритилиши мумкин.

Яқин келажакда республикада амалга оширилиши лозим бўлган энг асосий вазифа мамлакатимизда инсон ҳуқуқлари ва эркинликларини ҳимоя қилишнинг самарали механизмини яратишдир.

Хулоса қилиб айтадиган бўлсак, Ўзбекистон Республикасида инсон ҳуқуқлари соҳасидаги миллий сиёсат демократия, инсонпарварлик, олий ахлоқ ғоялари билан суғорилган. Бу эса Ўзбекистонда тинчликни барқарорлаштириш, миллатлараро муносабатларни уйғунлаштириш, давлат, сиёсий партиялар, нодавлат нотижорат ташкилотлар ва фуқароларнинг кучли давлатдан кучли фуқаролик жамиятига ўтиш йўлидаги бирлигида ўз ифодасини топмоқда.

Бахтиёр МИРБОБОЕВ,
Ўзбекистон Республикаси Конституциявий суди раисининг ўринбосари, юридик фанлари номзоди.

УЧУН ОВОЗ БЕРАЙЛИК!

Эртага сайловлар куни. Бу қутлуғ арафа олдидан барча жойларда бўлгани каби Олий Мажлисга сайлов ўтказувчи 80-Нурота сайлов округи ҳам ҳар қачонгидан гавжум. Сайловчилар номзодларнинг таржимаи ҳоли билан яқиндан танишгани келса, сайлов комиссияси аъзолари эса ушбу сиёсий тадбир билан боғлиқ ишларни поёнига етказиш ҳаракатида.

СУРАТЛАРДА: мана бу хотин-қизлар эртанги сайловда муносиб номзодлар учун овоз беришади; сайлов куни нималарга кўпроқ эътиборни қаратиш кераклиги хусусидаги масалалар муҳокама қилинмоқда.

Абдулғани ЖУМА олган суратлар.

МУНТАЗИРМИЗ

Эртага сайлов бошланади. Биз, айтиш мумкинки, бу кунга жиддий тайёргарлик кўрдик. Участка сайлов комиссиямиз 218-Насаф округ сайлов комиссияси қарорига биноан тузилган. Унинг 9 нафар аъзоси бор. Характерли жиҳати, 2301 сайловчи участкамизга келиб овоз берадиган бўлса, шуларнинг 34 нафари биринчи бор сайловда қатнашади. Сайловчиларимиз, асосан, Чўлқувар маҳалласининг 22 та кўп қаватли уйларида истиқомат қилувчи кишилардир. Уларга қулайлик яратиш мақсадида участка сайлов комиссиямиз учун Қарши тиббиёт билим юрти биносининг биринчи қаватидан жой ажратилган.

Айтиш керакки, ваколатимиз доирасига кирадиган ҳар бир ишни ўз вақтида тўла-тўкис бажардик. Сайловчилар рўйхатини ўз вақтида тузиб чиқдик. Бу ишга жамоатчилик вакилларини ҳам жалб қилдик. Сайловчилар рўйхат билан таништирилди. Шу туфайли рўйхатдаги хатолар, ноаниқликлар тўғрисида ариза тушмади. Лекин сайловчилар келиб учрашишаяпти. Ўйлайманки, бу ҳам комиссиямиз аъзоларининг жамоатчилик вакиллари билан ўз ишларини пухта бажарганликлари натижасидир. Рўйхатда ҳар бир сайловчининг фамилияси, исми, отасининг исми, туғилган йили ва манзили кўрсатилган. Ва у кўзга кўринарли жойга каталаштириб илиб қўйилган.

Сайлов куни кимдир ўз турар-жойида бўлмаслиги мумкин. Ҳаётда биров қайгадир таъзияга ёки сафарга ёхуд бошқа жойга кетиши зарур бўлиб қолади. Шундай ҳолларда улардан сайлов конвертларини қабул қилиб оламиз.

Албатта, биринчи навбатда яширин овоз бериш кабиналари, қутилар ва бошқа сайлов ашёлари тайёрлаб қўйилиши лозим. Биз бу жиҳатларга ҳам қонун доирасида эътибор бердик. Шу боис ҳеч ким бизга эътироз қилолмайди, деб ўйлайман. Марҳамат, кузатувчилар ҳам ташриф буюришсин. Улар ҳеч шубҳасиз ишимиздан мамнун бўладилар.

Шуни таъкидлаш лозимки, сайловнинг қонун талаблари асосида ўтиши учун бизга кўпчилик яқиндан ёрдам берди. Айниқса, тиббиёт билим юрти раҳбарияти. Шунинг учун жой ва сайлов ашёлари вақтида тайёрлаб қўйилди. Энди гап 5 декабр куни сайловчиларнинг эрталаб соат 6 дан келиб фуқаролик бурчларини адо этишларида қолди. Ўйлайманки, овоз бериш кўпам чўзилмайди. Чунки сайловчиларимиз фаол. Улар халқ депутатлари Қарши шаҳар Кенгашига кўрсатилган 3 нафар, вилоят Кенгашига кўрсатилган 4 нафар, Олий Мажлисга кўрсатилган 4 нафар номзоднинг дастурлари билан учрашувларда атрофлича танишишди, таржимаи ҳолини сўраб-суриштиришди, саволлар беришди, масалалар қўйишди. Шундан биламанки, бу тадбирга улар масъулият билан қарашяпти. Зотан, келажагимиз кимга овоз беришимизга боғлиқлигини сайловчилар яхши тушунадилар. Ташрифингизга мунтазирмиз, азиз сайловчилар.

Муртазо НОРБОЕВ,
Қарши шаҳридаги 37-участка сайлов комиссияси раиси.

САРАЛАНГАНЛАР ҚОЛАДИ

— Ким учун овоз берганимиз маъқул?

Ана шу савол бугунги кунда биз, сайловчиларни етти ўлчаб бир кесишга ундамоқда. Айни дамда халқ умид билдираётган, қўллаб-қувватлаётган номзоднинг ташкилотчилиги, жамият ишига жонкуярлиги, салоҳияти қандай, деган қатор саволлар ҳам кўндаланг бўлиб турибди. Иш жойида ҳам, тўртта одамнинг боши битта бўладиган чойхонадаям, уйдаям шу ҳақда мулоҳаза юритяпмиз.

Тўғри-да. Шўравий сайловларда номзоднинг баландпарвоз ваъдаларига ишониб бармоқ тишлаб қолганмиз, ахир. Биз сайлаган депутат коримизга ярармикан, халқ билан ҳокимиятни бир-бирига боғлармикан, қувончу ташвишимизга шерик бўлармикан, деган умидларимиз кўпинча сароб бўлиб чиқди. Баъзида депутатларни танимай, кўрмай, бир оғиз калимасини эшитолмай ўтган йиллар ҳам бўлди.

Хайрият, ҳаммаси ўтиб кетди. Зўравонлик, кўзбўямачилик умри тугади. Бу галги сайловларни илгаригиларга мутлақо тенглаштириб бўлмайди. Ер билан осмонча фарқи бор. Сайлов деган бундоғ бўпти. Битта ўринга тўрт-беш, ҳатто ундан ҳам ортиқ номзод даъвогар. Бизнинг округдан ҳам турли партиялар, ҳокимият вакиллик органлари, ташаббускор гуруҳлар томонидан Олий Мажлис ҳамда маҳаллий Кенгаш депутатлигига номзодлар кўрсатил-

Менда фикр бор

ган. Биз уларни яхши танийммиз. Меҳнаткаш, ҳалолу пок инсонлар. Учрашувлар пайтида улар бор ҳақиқатни ўртага ташлашди. Ниятларини айтишди. Мақсадлари юртни янаям обод этиш, фаровонлигимизни яхшилаш, турмуш қулайликларига эътиборни кучайтириш.

Бизнинг 567-Оқ ёр сайлов участкамиз бўйича 2470 нафар фуқаро овоз беришда қатнашаркан. Сайлов комиссияси аъзолари, тарғиботчилар, қишлоқ фаоллари, мактаб муаллимлари ҳар бир сайловчи билан суҳбатда бўлди. Биз, сайловчиларнинг ҳуқуқ ва бурчимизни обдон тушунтирди, бу борадаги Қонунлар билан таништирди. Тўғрисини айтсам, аввалгига ўхшаб уйимиздагилар, қўни-қўшнилар учун ҳам биттамиз бориб овоз бериб келаверамиз, деган фикрлар ўтганди хаёлимиздан. Сайлов учаткасидагилар ҳам бир нима дейишмасди илгари. Чунки округдан фақат битта номзод кўрсатиларди. Ўша номзод биз истасак-истамасак ҳам барибир сайланарди. Янаям очиқ айтадиган бўлсам, уни юқоридагилар аллақачон сайлаб бўларди.

Бугунги мустақиллик нашидасини сураётган дамларимизда ҳар бир сайловчи овозининг қадри бўлакча. Бизнинг овозимиз номзоднинг депутат бўлиши ёки бўлмаслигини ҳал этишидан ташқари эртанги кунимиз, Ватанимиз равнақи, тараққиёти, келажагини ҳам белгилайди. Демак, бизнинг овозимиз ўзимизнинг тақдиримиздир. Номзодларнинг шахсий сифатлари, фидойилигини такрор-такрор ўрганиб, уларнинг дастурлари билан эринмай танишганлигимизнинг сабаби ҳам шунда.

Абдулҳофиз ҲАКИМОВ,
Андижон туманидаги «Оқ ёр» маҳалла фуқаролар йиғини раиси.

ДЕНГИЗ КАБИ ҚАЙНАДИ, ТОШДИ

Кеча Қарши шаҳридаги Мустақиллик майдонига меҳнат жамоалари, ўқув юртлари, жамоат ташкилотларининг вакиллари 9 январ куни Ислом Каримов номзодини қўллаб-қувватлаш учун митингга тўпландилар.

Митинг бошланиши олдидан кексаларга, ёшларга, йигитларга, қизларга битта савол билан мурожаат қилдим: «9 январ куни кимга овоз берасиз?» Ушбу саволга жавоб битта бўлди: «Кимга бўларди? Ислом Каримовга-да...».

Менга бу жавобдан кўра, одамларга саволнинг эриш туюлганлиги, саволдан ажабланганликлари ёқди. Негаки, улар учун бу савол ортиқча эди. Уларнинг таъбири билан айтганда «Ислом Каримовдан бошқа Президентликка лойиқ инсон борми? Йўқ». Ҳақ гап. Бунга қўшилмаслик, қувватламаслик мумкин эмас. Шундай экан, уларнинг «Ислом Каримов доимий Президент бўлиб қолишини хоҳлаймиз» деган истак-хоҳишлари ҳам табиий эди. Табиийлиги шундаки, у зот Мустақиллик ижодкори. Тинчлигимизни сақлаб турибди. Ўзбекистонни жаҳонга танитди. Озод ва обод Ватан барпо этди. Ҳалол, пок, адолатпарвар инсон сифатида ҳар бир кишининг қадрини ўрнига қўйди.

Худога шукр, бировга муте, қарам эмасмиз. Озод юртимиз обод бўляпти. Фақат шу иши учунки бир биз эмас, балки келажак насллар ҳам у кишини деса ва номини асрлар оша тилдан қўймаса арзийди.

Бу митинггача бўлган гаплар эди. Митингда ҳам ана шу сўзларга ҳамоҳанг эътирофлар, тилаклар жаранглади. Чоллар, нуронийлар, сиёсий партиялар вакиллари, турли касб эгалари, маҳалла оқсоқоллари Ислом Каримов номзодини қўллаб-қувватлашларини изҳор қилдилар. У кишининг сифатларини айтиб адо қилолмадилар.

Ислом Каримовнинг Қашқадарёга меҳри бўлакча. Ўз навбатида қашқадарёликлар ҳам у кишидан жонларини аямайдилар. Қашқа заминида қадимда кўп улуғ зотлар етишиб чиққан, жаҳонга танилган. Айни чоғда Ислом Каримов шу заминдан парвоз қилиб, бутун Ўзбекистонни дунёга машҳур этди. Шундай зот билан фахрланмай, шундай номзодга овоз бермай бўладими? Митинг сўнггида қабул қилинган мурожаатномадаги ана шундай сўзлар ҳар бир кишининг юрагидан отилиб чиққан гап бўлди. Одамларга лиқ тўлиқ майдон денгиз каби қайнади, тошди. Бу улуғ зотга нисбатан Қашқадарё аҳлининг эҳтироми нақадар кучли эканлиги ифодаси эди.

Нарзулла РАВШАНОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ТАНЛАШ МАСЪУЛИЯТИ

Ўтган куни сайлов участкаларидан бирида овоз беришга тайёргарлик ишларини кузатиб юрсам, «Маданий-маориф» маҳалласи фахрийлар кенгаши раиси Олимжон ота Узоқов кириб қолдилар.

— Лутфуллажон, болам, мана орзиқиб кутилган кунга ҳам етиб келдик. Сезиб турдим, қаттиқ ишлаётганлар. Лекин асосий синов олдинда. Шунда ҳушёррок турингляр. Нимага шама қилаётганимни тушунгандирсиз. Ҳа, баракалла. Одамлар овоз беришда бир тўхтамга келишган бўлса-да, бюллетенни чизиш чоғидаги зиғирдай аралашув бутун тоат-ибодатни чипакка чиқариши ҳеч гап эмас. Бошимиздан ўтгани учун айтаяпман-да.

Сайловларда кўзи пишган Олимжон отанинг гаплари аввалига насиҳатдай туюлди, кейин ўйласам, бари ўринли экан. Рўйхати тузиб қўйилган кузатувчилар, шунингдек, номзодларнинг ишончли вакиллари ва овоз беришни ташкил этишда қатнашадиган бошқа кишилар билан яна бир карра суҳбатлашишга қарор қилдим. Қонун бўйича уларнинг ваколатлари нимадан иборат эканлигию, қайси ишларга аралашмасликлари лозимлигини ипидан игнасигача такрор тушунтиргач, кўнглим ўрнига тушди.

Бу гапни бежиз айтаётганим йўқ. Сабаби, қайта-қайта айтилаётганига қарамай баъзи учрашувларда барибир маҳаллийчилик, мансабига қараб қўллаб-қувватлаш ҳолларига йўл қўйилганлигидан кўз юмиб бўлмайди. Ана шундай ҳолат овоз беришда ҳам такрорланмайди, деб ҳеч ким кафолат беролмайди. Чунки арзон «ваъдалар»га учадиган ёки ўз бурчини яхши тушунмайдиган фуқаролар ҳам йўқ эмас. Инсофни ҳар кимнинг ўзига берсин. Сайловда иштирок этарканмиз, ўз тақдиримиз ва келажагимиз учун овоз бераётганлигимизни унутмаслигимиз лозим.

Бу йилги сайловлар ҳар биримиз учун жиддий синов бўлади. Энг муҳими, юртдошларимиз жамият ҳаётидаги воқеа-ҳодисаларга, мамлакатимизнинг эртанги кунига бефарқ эмас. Улар бўлажак депутатни дастлабки учрашувданоқ танлаб бўлдилар. Бунинг учун округ комиссияси аъзолари томонидан уларга етарли шарт-шароит яратиб берилди. Мулоқотларда сиёсий маданият меъёрлари, қонун устуворлиги таъминланди. Сайлов участкаларимизда ҳамма нарса овоз бериш учун тахт. Бу жараёнда биринчи марта қатнашадиган 4122 нафар йигит-қизларимиз ўз ҳуқуқ ҳамда бурчларини яхши тушунишади. Кекса сайловчиларимизнинг кўпчилиги учун овоз беришни уйларида ташкил этамиз. Бу ҳам бир қулайлик, албатта. Мавжуд 27 та участкада 50 мингдан ортиқ сайловчиларнинг рўйхати тўлиқ чиқарилди. Таклифномалар тарқатиб бўлинди.

Округимиздан Олий Мажлис депутатлигига 6 нафар номзод кўрсатилган. Уларнинг бари халқ иши, юрт келажаги учун бел боғлаган кишилар. Аммо депутатлик ўрни битта. Ҳамма гап ана шу ўринга энг муносиб вакилни танлашда қолди, холос. Сайловчиларимиз бугунги кун депутати қандай бўлиши лозимлигини, қолаверса овоз бериш масъулиятини тўла ҳис этадилар. Бинобарин, округимизда бу сиёсий тадбирнинг муваффақиятли ўтишига шак-шубҳа йўқ.

Лутфулла МУРТАЗОХОНОВ,
Олий Мажлисга сайлов ўтказувчи 90-Наманган округ сайлов комиссиясининг раиси.

МАҲАЛЛА

аҳли ҳам бу тадбирда фаол қатнашади

Маҳалла деганда, кўпинча шарқона усулда қурилган ҳовлилар, гавжум гузар ва унинг чойхоналарини кўз олдимизга келтирамиз. Навоий шаҳрида эса манзара бошқачароқ. Аҳолининг асосий қисми баланд, кўп қаватли уйларда истиқомат қилишади. Бироқ мустақиллик шарофати билан кейинги йилларда бу шаҳарда ҳам ўзбекона маҳаллалар пайдо бўлди. Уларнинг сони бугун 29 тага етган бўлиб, 92 миллат ва элат вакиллари аҳил яшамоқда.

Мамлакатимизда фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари фаолиятини ривожлантиришга устувор йўналиш сифатида эътибор қаратилгач, ҳозирги замон шаҳрига маҳаллалар ҳам узукка кўз қўйгандек ярашишига барча тан бермоқда.

Шаҳарнинг кейинги йилларда пайдо бўлган 17-мавзесидаги «Меъмор» маҳалла оқсоқоли Улаш Нурманов билан маҳалланинг эл-юрт фаровонлигини таъминлаш, турли миллат вакилларининг тинч-тотувлигини мустаҳкамлаш, фидокор инсонларни тарбиялашдаги аҳамияти тўғрисида суҳбатлашдик. Гап айланиб, мамлакатимиз ҳаётидаги катта сиёсий воқеа — сайловлар мавзусига бориб тўхталгач, маҳалла ҳудудидаги 17-сайлов участкаси биносига йўл олдик. У «Ғалаба» шоҳкўчасидаги «Оби нон» новвойхонасининг биринчи қаватида жойлашган экан.

Сайлов участкаси раиси Холмурод Дониёров Олий Мажлис ва маҳаллий Кенгашларга ўтадиган сайловга энг сўнгги ҳозирлик ишлари кўрилаётганлигини айтди.

Сайловлар хонасида ёпиқ (яширин) овоз бериш учун кабиналар ва махсус қутилар тахт қилиб қўйилибди. Сайловчилар рўйхати ўтган ойнинг 20-санасигача тузилиб, кўзга кўринарли жойга илиб қўйилибди. Мазкур сайлов участкасида эртага 1608 нафар сайловчи ўзларининг фуқаролик бурчини адо этадилар. Таклифномалар аллақачон тарқатилган. Улар Олий Мажлисга 6 нафар, вилоят Кенгашига 4 нафар ва шаҳар Кенгашига эса шунча нафар номзод учун овоз берадилар.

Шу пайт телефон қўнғироғи жиринглаб қолди.

— Менинг ёшим 87 да, — деди ўзини Тоҳир Исмоилов деб таништирган отахон, — жуда кўп сайловларни кўрганман. Лекин бу сафаргиси бошқача: тобора гуллаб-яшнаб бораётган юртнинг эртаси учун овоз берамиз. Бу фикримни, мана, яқин дўстим Караев Сергей Николаевич ҳам қўллаб-қувватлаяпти. Ишонмасанглар, ўзидан сўраб кўринглар.

Эшикни тақиллатиб, хонага кириб келган бир йигит эса бир қучоқ газета ва журналларни стол устига қўйди. Маълум бўлишича, у «Автотеххизмат» ҳиссадорлик жамиятининг вакили бўлиб, бу жамият сайловларга тайёргарлик даврида шаҳардаги ҳамма сайлов участкаларига кундалик юмушларни бажаришда ёрдам беришни ўз зиммасига олган экан. Ибратли тадбир!

— Кечгача яна бирров хабар оларман, хизмат бўлса, айтарсизлар, — деди у кетишга чоғланар экан.

— Тушликдан кейин комиссия аъзолари Фарҳод ака Файзиев ва Рустам Иброҳимовларни шаҳар сайлов комиссияси ҳузуридаги «Сайловчилар клуби»га олиб бориб келсанг, девдим, Қоплонбек. Улар зарур ҳужжатларни олиб қайтадилар. Кечки соат 17 да эса сайловга тайёргарлик қандай аҳволда эканлигини яна бир бор муҳокама қиламиз, — деди раис унинг кетишига рухсат берар экан.

Сўнг бизга юзланиб сўзида давом этди:

— Сайлов участкамиз бўйича 57 нафар ёш сайловчи рўйхатга олинган. Жаҳонгир Эшмуродов, Гўзал Иброҳимова, Василий Шлёмкин ва бошқа ёшлар суҳбат асносида сайловларда фаол иштирок этиш — ўз тақдирига фаол муносабатда бўлиш эканлигини таъкидлаб, энг муносиб номзодларга овоз беришларини маълум қилдилар.

Қувонарлиси шуки, шаҳардаги барча маҳалла қўмиталари ўз ҳудудларида ташкил этилган сайлов участкаларига астойдил кўмаклашиб, уларнинг шу кунлардаги долзарб юмушларига камарбаста бўлмоқдалар. Зотан, маҳалланг — отанг-онанг. Ҳар қандай кунда у одамларга елкадош, кўмакдош.

Ҳа, Навоий вилояти ҳудудидаги 315 та сайлов участкасининг ҳаммасида сайловларга пухта тайёргарлик кўрилди. Вилоятда Олий Мажлис ва маҳаллий Кенгашларга бўладиган сайловлар уюшқоқлик билан ўтишига ишонч бор.

П. ЖУМАЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Ёш сайловчилар минбари

АЖДОДЛАР КУТГАН БАХТ

5 декабр куни тенгдошларим қатори мен ҳам илк бора сайловда иштирок этаман. Бу ҳақда ўйлаганимда биз — ҳозирги ёшлар аждодларимиз асрлар бўйи кутган бахтнинг ҳақиқий эгалари эканлигимиздан фахрланаман.

Албатта, ҳар кимга ўз Ватани, ўз она замини азиз. Аммо айни кунда оламда Ўзбекистонимиздек бахтиёр, барқарор, осойишта, гўзал ва обод юрт борми?!

Ҳали ёш толиб бўлсам-да, бир ҳақиқатни чуқур англайман. 5 декабр куни биз озод эл учун, унинг энг муносиб вакиллари учун овоз берамиз. Сохта шиорлар билан эмас, амалий ишлар билан халққа қайишадиган номзодларни танлашнинг уддасидан чиқамиз.

Неъматжон САИДАЛИМОВ,
Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институти талабаси.

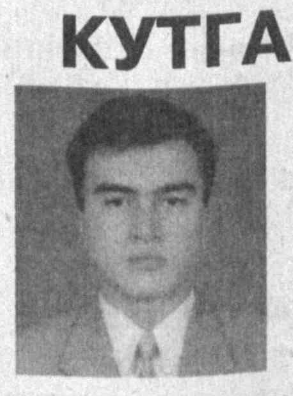

Ҳар куни тонг билан олийгоҳга отланар эканман, Тошкентимизнинг кун сайин чирой очаётган жамолига боқиб қалбим ифтихор туйғуси билан тўлади. Пойтахтимиз бутун Осиёнинг энг гўзал шаҳарларидан бирига айланди.

Бунда мустақил мамлакатимиз Парламентининг ҳам муносиб улуши бор. 5 декабр куни эса янги Парламент аъзоларини сайлаймиз. Куни кеча сайлов участкасида бўлиб номзодларнинг таржимаи ҳоли, дастурлари билан танишдим. Ўзим учун округимиздан Олий Мажлисга ва Тошкент шаҳар Кенгашига энг муносиб номзодларни танлаб қўйдим. Улар кимлар? Бу якшанбагача сир. Албатта, биз овоз берадиган номзодлар ишончимизни оқлашига шубҳа йўқ.

Беҳзод ЮСУПОВ,
Тошкент юридик институти талабаси.

ЎЗ ЙЎЛИМИЗ, ЎЗ СЎЗИМИЗ БОР

Президентимиз яқинда Туркияда бўлиб ўтган Истанбул саммитида яна бир бор «Ўзбекистон... ўз келажагини демократик давлатлар ҳамкорлигида кўради», дедилар. Зеро, бу шунчаки ёхуд дипломатия учун айтилган гап эмас. Аксинча, у чуқур маънога эга бўлиб, ўз навбатида бизнинг зиммамизга улкан масъулият ҳам юклайди.

Бизнинг мақсадимиз аниқ: бозор иқтисодиётига асосланган ҳуқуқий демократик давлат, фуқаролик жамияти қуриш. Бу, албатта, аниқ бир вақтни, ҳатто айтиш мумкинки, маълум бир даврни талаб қиладиган жараён. Унга етиш, эришиш учун ўзимизга хос ва мос бўлган йўлни танлаганмиз. Биз мақсадимизга тезлик ва шошма-шошарлик билан эмас, аксинча босқичма-босқич эришмоқчимиз: янгисини қурмай туриб, эскисини бузиш ниятимиз йўқ. Бу йўл ва тажриба тўғрилигини бугунги кунда вақт ҳам, ҳаёт ҳам исботламоқда.

Мақсад битта бўлиши мумкин, лекин унга етиш, эришиш йўллари, одатда, турлича бўлади. Бунда, албатта, ҳар бир мамлакат ўзининг мавжуд шароити, имконияти, аниқроқ айтганда менталитетидан келиб чиққан ҳолда муносабатда бўлади, йўл тутади.

Кўп узоққа бормай Олий Мажлис ҳамда маҳаллий Кенгашлар депутатлигига бўладиган сайловларни олайлик. 1994 йилги биринчи чақириқ Олий Мажлис ва маҳаллий Кенгашлар сайловига ҳаммаси бўлиб иккита сиёсий партия, ҳокимият вакиллик органлари қатнашган бўлса, орадан кўп эмас, бир сайлов муддати ўтгач гувоҳи бўлаётганимиздек, бешта сиёсий партия, ҳокимият вакиллик органлари, ташаббускор гуруҳлар томонидан кўрсатилган мустақил номзодлар иштирок этаяпти.

Ҳар биримиз демократия ҳақида ўз фикр ва тасаввурларимизга эгамиз. Сайловларимизнинг демократик асоси қандай? Демократик тамойилларимиз жаҳон андозаларига мосми? Ўзи жаҳонда синалган, ҳамма давлатлар учун бирдай бўлган демократик тамойиллар мавжудми? Умуман, бу борада барча халқларни бир қолипга солиб бўладими? Йўқ, албатта.

Биз — қадим халқмиз. Шарқнинг фақат ўзигагина хос бўлган хусусиятлари кўп. Биз халқаро демократик тамойилларга риоя этамиз, ҳамжамият қонун-қоидаларини ҳурмат қиламиз. Шу сабаб ҳам халқаро миқёсда қадримиз ва обрўйимиз кундан-кунга ортиб бормоқда. Лекин қадимийлик даражамиз демократиянинг ўзига хос хусусиятларини инобатга олишимизни тақозо этади. Чунки халқ қанчалик қадимий бўлса, унинг тафаккури, ижтимоий-иқтисодий, сиёсий онги ривожланишида тадрижийлик шу қадар кучли бўлади. Бу тадрижийлик, айниқса, ота касбининг фарзандига ўтиб бориши, ёш авлод дунёқарашининг шаклланишига катталар таъсирининг кучлилиги, миллат маънавияти, маданияти тарихига кучли ҳурмат каби жабҳаларда ёрқин намоён бўлади.

Миллат хусусиятидаги ана шу тадрижийлик алалоқибат сайлов жараёнида ҳам намоён бўлиши табиий. Кишиларимиз онги, тафаккури, сиёсий қарашлари кўпроқ шарқона тарзда, қадим шарқ тафаккури таъсирида шаклланганi сир эмас. Касб, амал ва давлат бошқарувига муносабат масалаларига Юсуф Хос Ҳожиб, Алишер Навоий, Низомий, Ҳусайн Воиз Кошифий каби Шарқ мутафаккирларининг бадиий ва илмий асарларида ўта жиддий қаралган. Ўзбекда давлат бошқаруви ва уни ташкил қилиш ишига қадимдан турлича муносабат шаклланган, яъни кимдир бу ишга қодирлигини ҳис этиши, кимдир эса қодир эмаслигини рўй-рост тан олиши ўзбекона характернинг, тантиликнинг ёрқин белгиларидан биридир. Яъни, халқимизнинг урф-одатлари, давлат тизими, уни бошқаришга бўлган қарашлари, демак, одамларнинг шажаравий тарихи ҳам минг йиллар давомида аста-секинлик билан босқичма-босқич шаклланган. Табиийки, кимдир сиёсий бошқарувга ўзида идрок сезиб интилади, кимдир имкониятларидан келиб чиқиб, бу жараёнда қатнашиш истагини билдирмайди. Сайловолди жараёнининг бугунги ҳолати ҳам ана шундан далолат бериб турибди.

Депутатликка кўрсатилаётган номзодлар давлат бошқарувига лойиқ кишилар бўла олиши учун уларнинг ақлий, ахлоқий, маънавий, илмий сифатларига қўйилган асосий талаблардан ташқари, тажрибалар натижасидан келиб чиқиб, махсус бошқарув хислатларига ҳам эътибор берилаётгани боиси ҳам ана шунда. Низомий Арузий Самарқандийнинг «Мажмаъун наводир» (Нодир ҳикоятлар) асарида ёзилганидек «...Подшоликдан кўра оғирроқ юк, мамлакатни бошқаришдан кўра мушкулроқ иш йўқ. Демак, подшо яқинлари шундай бўлиши лозимки, оламнинг оғир-енгилини, бандаларнинг тинч ва нотинчлигини ўзларининг маслаҳатлари, фикр ва тадбирлари билан ҳал қила олсинлар ва уларнинг ҳар бирлари ўз даврларининг энг фозил ва энг мукаммал кишилари бўлсин».

Сайловлар жараёнининг кечишига қараб шунга амин бўлиш мумкинки, халқимиз ўз йўлини ўз Йўлбошчиси билан бирга танлаб олган ва тўғри ҳамда истиқболли манзил сари бораётганимизга барчанинг имони комил. Шу боисдан Олий Мажлис, вилоят, туман ва шаҳар Кенгашларига муносиб номзодларнинг қўллаб-қувватланаётганлиги тасодиф эмас. Ана шу юксак ишонч — тараққиётимиз барқарорлигининг, ислоҳотларимиз ғалабасининг кафолати ҳамдир.

Мавлудахон ИМИНОВА,
республика «Оила» илмий-амалий маркази катта илмий ходими.

САДОҚАТГА УНДАР ҚАСАМЁД

Отахон тумонат одамлар оралаб, саф тортиб турган курсантлар ичидан кимнидир изларди. «Эҳ, қаричилик қурсин. Кўз ҳам хира тортибди». Бўйнини чўзиб бошини сарак-сарак қилганича такрор термуларди. Ана, ана... Ниҳоят излаётган шунқорини топди. Аммо нигоҳлари алдабди. Бу йигит невараси Баҳодир эмас. «Намунча булар бир-бирига ўхшамаса. Худди бир онадан туғилгандек-а. Бари паҳлавон, бари ўктам йигитлар. Аслида ҳаммаси ҳам фарзандларим, халқимнинг баҳодир ўғлонлари».

Қасамёд қабул қилишга шайланган курсантларни — мардонавор ўғлонларни кузатар экан, отанинг қалби ғурурга тўлди. Шундайин норғул, шерюрак фарзандлар борлигидан фахрланди. Айни лаҳзада унинг кўнглида кечаётган гапларни билгим келди:

— Ёшим 78 да. Зангиота қишлоғидан келдим. Ҳу, анави курсантларнинг ичида менинг Шукурхон, Баҳодир исмли невараларим бор, болам. Бугун улар халқига, Президентига содиқ қолиш тўғрисида Қасамёд қабул қилишади. Кўраяпсанми курсантларни, қандай савлатли, қандай кўркам. Илоё, барчаси эл-юртининг ишончини қозониб, мустақил Ўзбекистоннинг тараққиёти, осойишталиги йўлида бурчларини ҳалол ўташсин.

Уруш фахрийси бўлган Маҳкам ота Сариқовнинг 3 ўғли ички ишлар соҳасида. Уч нафар невараси эса ҳозирда Тошкент Олий ҳарбий-техника билим юртида таҳсил олишмоқда. Ана шу невaралардан иккитаси бугун Қасамёд қабул қилмоқда. Ота уларнинг пешонасидан ўпиб, дуо қилишга келган.

Курсантларни бу қутлуғ онлар билан табрикловчиларнинг чеки йўқ. Истеъфодаги генерал-майор Учқун Раҳимов, билим юрти ўқитувчилари номидан полковник Николай Мацевич, курсант онаси Дилбар Саидова, курсант отаси Рўзмат Мадатовларнинг қутловлари, тилаклари Қасамёд қабул қилган ўғлонларнинг руҳини янада кўтарди.

Тантанали қисм тугагач, Қасамёд қабул қилган курсантларнинг дил изҳорлари билан қизиқдик.

Улуғбек ЭРГАШЕВ (Навоий шаҳридан): — Қасамёдимга ҳеч қачон хиёнат қилмайман. Ахир бу йигитлик онтим, эрлик сўзим.

Шерзод ДАДАБОЕВ (Фарғона вилоятидан):

— Шу лаҳзаларда мени ҳаяжон чулғаган. Қасамёд қабул қилдимми, демак, ҳаётимни халқимнинг тинчлиги, фаровонлиги йўлида сарфлайман. Билим юртимизда машғулотлар юқори савияда ўтказилади. Бу бизнинг етук, баркамол мутахассис бўлиб етишишимиз учун муҳим.

Абдуғани ОБИДЖОНОВ (Тошкент шаҳридан):

— Менинг отам ҳам, акам ҳам офицер, бу соҳага қизиқишимнинг сабабчилари ҳам шулар. Мен бу сулолани давом эттираётган эканман, шаънимизга доғ туширадиган иш қилмайман. Халқимга, Президентимга садоқат билан хизмат қиламан.

Ички ишлар вазирлигига қарашли Тошкент Олий ҳарбий-техника билим юртининг Қасамёд қабул қилган курсантлари қалби ғурурдан нафас олаётгандек эди. Бу Ватанга садоқат, муҳаббатдан нишона эмасми?

Алижон САФАРОВ,
катта лейтенант.

Саховат

БОЛА КЎНГЛИ НУРГА ТЎЛСИН

Тошкент шаҳар, Собир Раҳимов туманидаги 100-махсус мактаб-интернатда церебрал фалажи ва полимиелит хасталиклари оқибатида ногирон бўлиб қолган 231 нафар болакай тарбияланиб, билим олишади. 3 декабр — Халқаро ногиронлар кунига бағишлаб ушбу мактабда хайрия кечаси ўтказилди. Ихтисослаштирилган давлат акциядорлик-тижорат «Асака» банки ва Ўзбекистон Фанлар академиясининг «Ниҳол» тажриба заводи ногирон болалар учун ноз-неъматларга бой тўкин дастурхон тайёрлаб, меҳрга ташна жажжи юракларни хушнуд этдилар. «Тошкентмебель» ҳиссадорлик жамияти эса мактаб-интернатга 2 миллион сўмдан зиёд мебель жиҳозлари совға қилди. Ушбу ҳиссадорлик жамияти бошлиғи Тўрабек Назаров нафақат байрамларда, балки йил давомида 100-махсус мактаб-интернатдан хабар олиб туради ва баҳоли қудрат ёрдам беришга, мурувват кўрсатишга ҳаракат қилади. Ногирон болаларнинг кўнгил кўчаларини нурга тўлдиришга не етсин!

М. ҲУСНИДДИН қизи,
«Халқ сўзи» мухбири.

ТОШКЕНТНИНГ АМАЛИЙ БЕЗАК САНЪАТИ

Пойтахтдаги “Шератон” меҳмонхонасида “Тошкентнинг амалий безак санъати” савдо кўргазмаси очилди. Тошкент шаҳар ҳокимлиги ва АҚШнинг «Филип Моррис» компанияси ҳомийлигида ташкил этилган бу кўргазмада олтмишдан зиёд халқ усталари ва рассомларнинг асарлари намойиш қилинмоқда.

Кўргазмада халқ ҳунармандчилигининг асрлар оша давом этиб келаётган ганч ва ёғоч ўймакорлиги, заргарлик, чиннисозлик, кандакорлик, каштачилик каби турлари билан бирга гобилен, бадиий кулолликка оид асарлар ҳам қўйилган. Халқ ҳунармандчилигини қўллаб-қувватлаш, уни кенг тарғиб этиш ва жаҳонга танитиш ушбу тадбирдан кўзланган асосий мақсаддир. Кўргазма давомида энг кўп шогирд тайёрлаган уста, энг яхши ҳунарманд аёл, анъанавий бўлмаган санъат турларининг энг яхши рассоми, ижодий изланишларнинг ўзига хослиги ва энг ёш иштирокчи йўналишлари бўйича ғолиблар аниқланиб, махсус мукофотлар билан тақдирланади.

Кўргазмага бағишлаб ўзбек ва инглиз тилларида “Тошкентнинг XX аср охири халқ ҳунармандчилиги ва амалий безак санъати рассомлари” деб номланган каталог ҳам чиқарилди. Ундан “Усто”, “Ҳунарманд” бирлашмалари, “Мусаввир” илмий-ишлаб чиқариш маркази аъзолари бўлган қирқ тўрт нафар ҳунарманд ва рассом тўғрисидаги маълумотлар ҳам жой олган.

СУРАТЛАРДА: кўргазмадан лавҳалар.

Д. ЮСУПОВ (ЎзА)
олган суратлар.

ЎРТА МАХСУС, КАСБ-ҲУНАР ТАЪЛИМИ МАРКАЗИ,
«КОЛЛЕЖ, ЛИЦЕЙ-ТАЪМИНОТ» БОШ БОШҚАРМАСИГА

қишлоқ хўжалиги, ўқув-лаборатория ва жиҳозлар (станок) бўйича таъминотчи мутахассислар керак (эркак).

Мажбурий шартлар:
1. *Олий маълумотли.*
2. *Иш фаолияти камида 10-15 йил.*
3. *Ёши 28 дан 40 гача.*

Маълумот учун қуйидаги телефонларга мурожаат қилишингиз мумкин:
139-12-60, 139-10-73, 139-12-62.
2324

Футбол: қуйи табақа

ЎРИНБОСАРЛАР

Бугун ўзбекистонлик барча футбол ишқибозларининг қувончи чексиз. Миллий терма жамоамизнинг Осиё чемпионатининг саралаш ўйинларидаги ажойиб ғалабаси чарм тўп ихлосмандларига олам-олам шодлик улашди. Бу ғалаба Ўзбекистонда футболнинг жадал тараққий этаётганидан дарак беради. Мамлакатимиз ички чемпионати мусобақаларининг савияси йилдан-йилга ошаётганлиги ҳам фикримизнинг далилидир.

Олий ва биринчи лигадаги беллашувлар қай даражада ташкил этилаётганидан ҳамманинг хабари бор. Хўш, футболимизнинг қуйи табақаларида аҳвол қандай? Ёшлар ташаббуси билан тузилаётган янги-янги жамоалар мутасадди ташкилотлар томонидан қўллаб-қувватланаяптими? Қорақалпоғистон Республикаси Беруний туманида бўлганимизда ана шу каби саволларга жавоб изладик.

Футболнинг жойлардаги ривожидан сўз очганимиз бежиз эмас. Чунки бугун айнан қуйи табақаларда маҳоратларини ошираётган ёшлар эртага етакчи жамоаларимизда тўп суради, қолаверса, миллий терма командамиз шаънини ҳимоя қилади. Зотан мамлакатимиз футболининг келгусидаги равнақи ҳозирда қўйилаётган пойдеворга ҳар томонлама боғлиқ.

«Берунийчи» футбол жамоасининг тузилганлигига ҳали кўп вақт бўлгани йўқ. Аммо маҳаллий ёшлардан ташкил топган аҳил жамоа бир-икки йил ичида чиройли ўйин намойиш этиб, Қорақалпоғистон чемпионатининг олий лигасига йўлланмани қўлга киритди. Ҳозирда эса улар республикадаги энг кучлилардан саналишади.

— Ғалаба билан якунланган учрашув учун ҳар бир ўйинчига мукофот берар эkансизлар. Кўпчилик жамоалар етарли шароит, спорт формалари, ҳатто коптоклар учун маблағ топа олмаётган бир пайтда сизлар бунга қандай эришаяпсизлар? — сўрайман туман футбол федерацияси масъул котиби Фарҳод Собуровдан.

— Жамоамизнинг ғалабаларида айнан ўша футболчиларимизнинг моддий рағбатлантирилаётганлиги ҳам муҳим аҳамият касб этаётир, — дейди у. — Маблағ масаласига келсак, халқимизда излаган имкон топади, деган гап бор. Албатта, туман ҳокимлиги, ҳомий ташкилотларнинг хизматларини алоҳида таъкидлашни истардим. Биргина бошқа шаҳарларга бориш учун транспорт масаласини олинг. Тумандаги жамоа хўжаликлари билан келишувимизга биноан ҳар бир хўжалик битта учрашувга бориб келиш учун автобус билан таъминлайди. Қарабсизки, шу каби харажатлардан тежаб қолган маблағларимизни футболчиларнинг моддий манфаатдорлиги ва бошқа спорт анжомлари учун сарфлаймиз.

Жамоа фаолияти билан танишганимизда яна бир тажрибанинг гувоҳи бўлдик. Мураббий Комил Масаков бошчилигидаги «Берунийчи»нинг Баҳром Собиров, Илҳом Хўжаниёзов, Қудрат Абдураимов сингари етакчи ўйинчилари тумандаги мактабларда футбол тўгараги ташкил этиб, ўша ерда ўзларига ўринбосарлар тайёрлашаркан. Албатта, болакайлар орасида иқтидорлилари бисёр. Гап уларни илғай билишда. Берунийда бу борада бошланган хайрли иш эртага ўз меваларини беради, деб ўйлаймиз.

Озод БЕК,
«Халқ сўзи» мухбири.

И.Ганди номидаги «ТИКУВЧИЛАР» маданият саройи
1999-2000 ўқув йили учун 9-11- синф маълумотига эга бўлган барча опа-сингилларимизни «Оила маликаси» пуллик ўқув марказига таклиф этади.

1. ТИКИШ-БИЧИШ	1 йил
а) одобнома	2 ой
б) миллий таомлар тайёрлаш	2 ой
в) қандолатчилик сирлари	2 ой
г) уй ҳамшираси	2 ой
д) аёллар сартароши	2 ой

Ушбу марказга қуйидаги ҳужжатлар топширилади:
а) паспорт ёки туғилганлиги ҳақида гувоҳнома (нусха)
б) турар жойидан маълумотнома
в) 3х4 ҳажмда 2та фотосурат

ВИДЕОКЛИП ИШҚИБОЗЛАРИГА:
а) режиссура
б) операторлик маҳорати
в) сценарийчилик маҳорати
г) компьютер графикаси
д) монтаж услуби.
Ўқиш муддати 3 ой.

Беш ойлик тайёрлов курси:
а) актёрлик маҳорати
б) саҳна нутқи
в) ритмик пластика ва рақс санъати

Манзилимиз: Мирobod тумани, Чехов кўчаси, 5-уй. Тел.: 133-57-58.

ЭРИНМАНГ, ҚЎНҒИРОҚ ҚИЛИНГ.
2298

Очиқ жамият институти—кўмак жамғармасининг Ўзбекистондаги ваколатхонаси “Маҳаллий бошқарув” дастури асосида Ўзбекистонда “Маҳалла” соҳасида социологик тадқиқот олиб бориш учун танлов эълон қилади.

Дастурнинг мақсади — маҳалланинг тарихий роли, унинг ўзига хослиги ва аҳамияти, маҳаллий ўз-ўзини бошқарувдаги ўрни ва истиқболи тўғрисидаги социологик тадқиқотни амалга оширишдан иборатдир.

Танловда иштирок этиш учун ташкилотлар ва индивидуал шахслар таклиф қилинади ва улар Очиқ жамият институтига қуйидаги ҳужжатларни тақдим этишлари керак:

- *Танловда иштирок этиш учун ариза.*
- *Резюме.*
- *Икки дона тавсиянома.*
- *Илмий изланишнинг қисқача тавсифи қуйидагилардан иборат бўлиши лозим: муаммонинг тавсифи, мавзунинг муаммолиги, мақсади, ишчи гипотезалар, умумий аналитик ёндошувлар ва иш услубиятлари, иш режаси ва тадқиқот босқичлари, ҳар бир босқичнинг давом этиш муддати ва натижалари, тадқиқот якунларини баҳолаш тавсифи.*

Тўлиқ ҳужжатлар тўплами Очиқ жамият институти — кўмак жамғармаси, “Маҳаллий бошқарув” дастури қошидаги Экспертлар қўмитаси томонидан кўриб чиқилади.

Қўшимча маълумот олиш учун “Маҳаллий ўз-ўзини бошқарув” дастури координаторига қуйидаги манзил бўйича мурожаат этишингиз мумкин:

Ўзбекистон, 700031, Тошкент шаҳри, Зарбоғ кўчаси, 31-уй. Телефон/факс: (3712) 120-68-54, (3712) 152-27-41, (3712) 56-54-53.

Аризаларни қабул қилиш муддати: 1999 йил 15 декабргача.
2334

РЕСПУБЛИКА ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН АКЦИЯДОРЛИК - ТИЖОРАТ БАНКИ
Gallabank
«ҒАЛЛА-БАНК»

Ўз акцияларининг V эмиссиясини жойлаштириш тугалланганлигини маълум қилади ва акцияларни сотиб олган ишбилармон ва тадбиркорларга, республиканинг барча фуқароларига ўзининг беқиёс миннатдорчилигини билдиради.

Шунингдек, «Ғалла-банк» аҳоли омонатларини энг юқори тўлов фоизлари бўйича қабул қилишни давом эттирмоқда.

Агар Сиз пул маблағларингизни «Ғалла-банк» жамғарма кассасига қўйсангиз,

- **3 ойда 10 фоиз** *миқдорида;*
- **6 ойда 21 фоиз** *миқдорида;*
- **9 ойда 32 фоиз** *миқдорида;*
- **1 йил муддатда 40 фоиз** *миқдорида қўшимча фойда оласиз.*

Омонатлар Тошкент ва Нукус шаҳарларида ҳамда «Ғалла-банк»нинг барча вилоятлардаги филиалларида қабул қилинмоқда.

Маълумот учун манзилгоҳ: Тошкент шаҳри, Шаҳрисабз кўчаси, 36. Тел. 136-71-72. Ш.Рашидов кўчаси, 49-А. Тел. 34-41-59.

Шуни мамнуният билан маълум қиламизки, янги фоизлар бўйича жамғармалар қабул қилиш эълон қилинган 10 сентябрдан буён омонатчиларимиз сони 12434 кишига етди.

Азиз ватандошлар!

Банкимизга жойлаштирган маблағларингиз ҳисобидан сизларга фойда келтираётганимиздан ва мустақил Ватанимиз иқтисодиётини ривожлантиришга муносиб ҳисса қўшаётганимиздан беҳад мамнунмиз.

Омад сизга ёр бўлсин!

РИАТБ "Ғалла-банк" бошқаруви.
2312

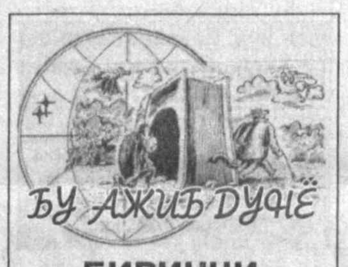

БИРИНЧИ ЕР ОСТИ ЙЎЛИ

Дунёдаги энг кекса ер ости йўли Европада, аниқроғи Франциянинг Тулон шаҳрида бўлиб, 1681 йили қазилган ва ҳозирги кунгача ундан фойдаланиб келинади. Бу лаҳмнинг узунлиги 197, эни 11, баландлиги эса 10 метрдир. Қизиғи шундаки, у шу пайтгача бирор марта ҳам таъмирланмаган, яъни бунга эҳтиёж сезилмаган.

САККИЗ СОАТДА 150 МЕТР

Яқинда португалиялик Тонио де Лириу Ер шаридаги энг секин юрувчи одам сифатида танилди. У 150 метрлик масофани 8 соатда босиб ўтишга уринган. Энг қизиғи шундаки, Тонио бу вақт ичида ҳамиша ҳаракатда бўлган ва бир сония бўлса-да бир ерда туриб қолмаган.

ДУБДАГИ ХАЗИНА

Болгариянинг Рудозем қишлоғида чақмоқ чақиб, қадимий дуб дарахтига келиб тушди, натижада дарахт тезда ёниб, кулга айланди. Бу ерга етиб келган бир неча кишининг кўзи кул ичидаги чаконлардир дубга беркитилган металл идишга тушди. Очиб қараша, унинг ичи турк олтин тангаларига тўла экан. Мутахассислар фикрича, тангалар бундан 300 йил илгари зарб этилган.

Навоий вилоят ҳокимлиги вилоят ҳокими Ғайбулла Диловга волидаи муҳтарамаси
Бибиражаб ая САИДОВАнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги жамоаси Тошкент давлат иқтисодиёт университети ректори Р. Ҳ. Алимовга падари бузруквори
Ҳакимжон ҲОЖИ отанинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

«Ўзқурилишматериалсавдо» АЖ жамоаси бош директор З. Бобоназаровга волидаи муҳтарамаси
Шарофат ая НУРОВАнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

«Ҳамал» хусусий фирмаси жамоаси фирма муҳаррири Ойниса Бобоновага онаси
Хурсаной ПАРДАЕВАнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

«ХАЛҚ СЎЗИ» «НАРОДНОЕ СЛОВО»

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир: Аббосхон УСМОНОВ

Таҳрир ҳайъати: Э. Болиев (масъул котиб — «Халқ сўзи»), М. Егоров (масъул котиб — «Народное слово»), Ш. Ризаев, С. Зинин, М. Миралимов, С. Муҳиддинов (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»), М. Сафаров, Р. Фарҳодий, И.Худоёров, И. Шоғуломов, О. Қаипбергенов (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»), Ў. Ҳошимов.

ТЕЛЕФОНЛАР:
Хатлар бўлими 136-29-89; Котибият 133-10-28; Эълонлар 136-09-25.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 00001
Буюртма Г — 0911. 23276 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган.
Қоғоз бичими А—2
Газета IBM компьютерида терилди ва операторлар Сергей ЛУКИН ва Жамшид ТОҒАЕВ томонидан саҳифаланди.
Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.

МАНЗИЛИМИЗ:
ГСП,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Навбатчи котиб — Ю. Ҳамидов.
Навбатчи муҳаррир — Н. Тошев.
Навбатчи — Т. Абдураҳмонов.
Мусаҳҳиҳ — А. Сатторов.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.
Босишга топшириш вақти— *02.20*
1 2 3 4 5 6